

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEKRE: EGY HÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 3 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: ROYTMANN ÉS KRONOVITS
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Karácsony ünnepe a béke jegyében

Stone szenátor és Bernstorff nagykövet Wilson békeakciójának sikerét remélik — Svájc elnöke a békeért — Mackensen csapatai elfoglalták Tulceát — Macin — Isacceca vonal kivételével egész Dobrudzsa birtokunkban van

Fáradt szemünk ismét kutatja az eget, vajjon-föltünik-e a csillag, amely a három királyokat elvezeti Betlehembe, ahol megszületett a Megváltó. Keresi, kuttja szemünk: a rongyos, tépett felhők meghasadnak-e egy helyen, ahol átfurja magát a ragyogó csillag fénye, hogy ráragyogjon a jászolra, ahol a Megváltó született. A lomha, csunya felhőkön áthatott már a fény sugar, de még tétován bolyongva keresi a jászolt, benne az emberiség megváltóját.

Milliárdnyi ember lesi a csillag fény sugarát: hol áll meg, hol mutatja a Megváltót. — Mert epedő lélekkel várjuk, reméljük a jöttét, hogy megváltsa az emberiséget a borzalmak borzalmaitól, hogy csodatevő szavával lecsillapítsa a vér háborgó tengerének tajtékos hullámaikat és békét vigyen a szívekbe és világokba, fehér, csöndes, munkás békét, amikor ismét eke lesz a kard vasából, szerszám a puska csövéből, harang az ágyu halálos bronzából, békés kis betűk a fegyverek gyilkos ólmából s amikor dalos pacsirta repül föl a huzakalászos lövészárkokból és csöndes kegyelet imáját nem kergeti el dörgő ágyuszó a hősök zölden maradt sirja felől.

A vérbe és lángba borult világ megváltóját várjuk. Belsőleges, a szív mélyéből szakadt sóhajattal kiüldjük a fohászt az égbe, hogy „jöjjön el a Te országod”. Alázatos szívvel, bizva, kérve várjuk a Megváltó születését, hogy megtisztítván e világot, újra emberek lehessünk és emberek lehessenek azok is, akik most még kemény gyűlölettel szegzik nekünk a fegyvert, a vasból valót és az éhséget. Várjuk a Megváltót, hogy megolvassza a kemény gyűlöletet és megalázza a fenhéjazót, a gyűlölködőt, aki véres embercsonkokat halmoz egymásra, hogy annak tetejéről azt mondhassa, ő van fönn.

Mi bizonyosságot tettünk a mi szívünk tisztaságáról. Mi ismét fehérbe akartuk öltöztetni a mi lelkiünket, hogy tiszta hajléka legyen a Megváltónak. Mi meg akartuk mosni kezain-

ket a vértől s le akartuk takarni a kegyetlen forrást, amelyből patakokban ömlik, buzog, szakad a vér. Mi akartuk ezt. És karácsony ünnepe biztat a reménnyel, hogy megszületik az emberiség Megváltója.

A harcéri jelentések csakis a román front-ról közlik nagyobb jelentőségű esemény híreit. A dobudzsai bolgár-török csapatok elérték a Duna legalsóbb szakaszát és birtokukba vették Tulcea városát, miközben a sürgősen visszavonulóban levő ellenséges csapatokból 1600 embert elfogtak. Tulcea megszállásával — mint az esti német jelentés közli — a szövetséges csapatok egész Dobrudzsának urává lettek, kivéve azt a keskeny sávot, amely Macin és Isacceca dunamenti városok között terül el. Mai távirataink itt következnek:

A békeakció

Az első karácsony a béke jegyében

Hága, december 23. — Az egész sajtó Amerika hivatalos békeakciója előfutárjának tekinti Wilson jegyzékét. A háboru kitörése óta — mondják — először ériünk olyan karácsonyt, mely a béke jegyében áll.

„A háboru végének kezdete“

Köln, december 23. A Kölnische Zeitung jelenti Washingtonból:

Stone szenátor kijelentette, hogy Wilson javaslata a háboru végének kezdetét jelenti.

Bernstorff gróf német nagykövet feltétlenül meg van győződve arról, hogy a javaslatnak konferencia lesz a következménye.

Svájc elnöke a békeért

Bern, december 23. A svájci szövetségi tanács elnöke, kapcsolatban Wilson javaslatával, jegyzékét intézett a hadviselőkhöz és a semleges államokhoz. — Az elnök kijelenti a jegyzékben, hogy boldog volna, ha Wilson törekvését valamilyen módon támogathatná.

Előzetes békekonferencia

Stockholm, december 23. — A Dagens Nyhaeter állítólag teljesen megbízható forrásból arról értesül, hogy a békeajánlattal kapcsolatosan Kopenhágában konferencia ül össze, hogy megbeszélje a tárgyalások megkezdésének lehetőségét. A hadviselő hatalmaknak jelenleg Kopenhágában időző követői között a semlegesek közvetítésével bizonyos megbeszélések vannak folyamatban.

Az angol sajtó Wilson ellen

Hága, december 23. Wilson jegyzékét az egész angol sajtó a leghevesebben támadja. — Semleges diplomáciai körök szerint a támadásból épp oly kevésbé lehet Wilson akciójának kudarcára következtetni, mint ahogy Lloyd George beszéde még nem zárja ki a lehetőségét a hadviselő államok közötti béketárgyalásoknak.

Itteni mérvadó körök meg vannak győződve arról, hogy a háboru befejezése, minden ellenkező nyilatkozat dacára, a közel jövőben be fog következni.

Egy megbolondult angol

Hága, december 22. Az angol sajtóban egyre szaporodnak a békekonferencia lehetőségére mutató szimptómák. Lloyd George beszéde után a Loyds 20 százalékot biztosított az 1917. június előtti békekötés ellen; a konferencia közeli egybeülésére azonban nem fogadtak el biztosítást.

Johnstone, az ismert gyarmati specialista és a külügyi hivatal tanácsosa a Daily Newsben felsorolja azokat a békefeltételeket, amelyeket az entente követelhet. — E szerint az entente, ha teljesen győztes volna, az ellenség teljes hiütetését követelhetné; mivel azonban ez a központi hatalmak sikerei folytán nem lehetséges, az entente kénytelen reális módon megformulálni kívánságait, melyek a következők:

Franciaország, Szerbia, Montenegro, Románia és Belgium kiürítése. Anglia és Németország 100—100 millió fontot fizetnek Belgiumnak a helyreállítási munkálatokra. A má-

URANIA

Vasárnap, Hétő
december 24., 25.

**Az
ítélet napja.**

(Aus dem Leben gastrischen
egy szíves tragédiája
5 felvonásban.)

Főszereplő:

NILS CHR SANDER,
a stockholmi királyi színház tagja.

Babavásár

vigjáték.

A vizek lakói

színes termézet-felvételek.

Előadások kezdete 3-kor
mérés-kelt, 5 órakor vé-
des helyér.

Élőleges jelentés!

Kedden, Szerdán és
Csütörtökön

A nagymama

a címszereplő

BLAHA LUJZA

APOLLO

Má, vasárnap

Előadások 3 órakor mér-
sékelt, 5 órakor rendes
helyárakkal, 7 és 9 óra-
kor előadás nincsen.

**A legnagyobb
filmszenzáció!**

Olaf Fóns

főszereplésével

A

világ vége

egy világtátrófia tör-
ténete 5 felvonásban.

A darab látványosságai:

Földrengés

Árvíz

**Tengeri vihar és
hejőtorés.**

sik három kis állam is kártérítést kap Angliától és Németországtól. Oroszország mindent visszkap, amit elvesztett. Lengyelország kivételével, amely autonóm állam lesz. Galicia rutén részei Kis-Oroszországgal egyesítettek. Oroszország szabad utat nyer a Dardanellákon, megkapja a protektorátust Örményország fölött és Angliával közösen Perzsia fölött. Franciaország Syriának, Anglia pedig Sinajnak és az Eufrát-völgynek a protektora lesz, egészen Basráig. Olaszország megkapja a Trentinot, a Dodekanesost, Cyprust és Rhodost. Németország visszaadja Kelet-Afrikát és Törökország ázsiai birtokaitól kap kárpótlást. Arábia autonóm marad, Egyiptom pedig védett állam lesz. Az ellenséges kereskedelem elleni védvámokat elejtik.

Wilson jegyzéke Rómában

Róma, december 23. Az Egyesült Államok itteni nagykövete tegnap átadta *Sonnino* külügyminiszternek a *Lansing* által aláírt jegyzéket.

Az amerikai német sajtó a jegyzékről

Rotterdam, december 23. A Reuter jelenti Newyorkból, hogy az angol nyelvű németbarát, valamint az amerikai német sajtó *ujjong* Wilson jegyzékén, mert azt *Németország és Wilson nagy győzelmének tekintik*. Egyes lapok azonban szerencsétlennek mondják az elnök lépését, mások ellenben üdvözlik a béke gondolatát és remélik, hogy *Wilson lépése arra fogja készíteni az európai államférfiakat, hogy közzöljék céljaikat és föltételeiket*.

A román háboru

A német jelentés

Berlin, december 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése: Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: Dobrudsában a szövetséges csapatok rohammal elfoglaltak több orosz utóvédállást és az alsó Duna mentén megszállották Tulceát. A foglyok száma több mint 1600-ra emelkedett. Több gépfegyvert zsákmányoltunk.*

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, december 23. A vezérkar jelenti december 23-án:

Román front: Dobrudsában a megvert és a szövetséges csapatok által keményen üldözött ellenség visszavonulóban van a Duna legalsó része felé. Megszállottuk Tulcea várost. Egy török hadtest 4 ágyut zsákmányolt.

Az eddigi zsákmány Romániában

Minthogy Bukarest elesét és Románia összeomlását nem lehetett jól eltitkolni az ellenséges külföldön, most az entente államai-ban mindenképen el akarják oszlatni a lakosság komor hangulatát és pedig olyan módon, hogy sajtójuk csökönyösen azt állítja, hogy a román hadsereg még érintetlen és zsákmány csak nagyon csekély mértékben esett a győzők kezére. A *Petit Parisien* még tovább megy és megállapítja, hogy „a németek sehol sem akadtak zsákmányra”. Tehát jó alkalom nyílik arra, hogy röviden áttekintést nyújtsunk arról, hogy mi minden esett győztes csapataink kezére foglyokban és hadizsákmányban.

1916. december 10-ig behoztak: 145,000 foglyot, köztük több mint 1600 tisztet (a hivatalos jelentések szerint ez a szám máig 22,000 emberrel növekedett); 422 tábortágyut (abból a 800-ból, amely felett Románia a háboru kitörésekor rendelkezett); 24 (60-ból) nehéz ágyut; 364 gépfegyvert (500-ból); 200,000 puskát (400,000-ból). A bukaresti zsákmányszám az arzenálban talált alkatrészekkel és Románia egyetlen modern löpőgyára még nem szerepelnek ebben az összeállításban.

Nem kisebb a zsákmány a *mozgó anyagban*: 137 mozdony (700-ból), 4000 vasuti vagon (18,000-ból). És örvendetesképpen *óriási gabona, földi vetemény, stb. készleteket is* zsákmányoltunk, mert a gabona nagyrésze még őrletlen volt, másrészt mert a románoknak menekülésszerű visszavonulásuk alkalmával nem volt idejük, hogy a felhalmozott készleteket rendszeresen megsemmisítsék. Azokat a nagy raktárakat, amelyekben az Anglia részéről megvásárolt mult évi termés volt elraktározva, is sértetlenül találtuk. De a nagy ipari telepek, a *Campina—Ploesti vidék petroleumtelepei is majdnem érintetlenül kerültek birtokunkba*, vagy ha meg is rongálták őket, csak oly kis mértékben, hogy rövid idő múltán kijavítva, tovább folytathatják üzemeiket.

A román sereg átcsoportosítása

Lugano, december 23. A *Secolo* jelenti, hogy a románok már teljesen átengedték állásaikat az oroszoknak és visszavonultak, hogy Moldvában és Bessarabiában végrehajtsák seregeik teljes átcsoportosítását.

A romániai orosz követ visszahívása

Pétervár, december 23. *Poklewski-Kozell* romániai orosz követet szolgálati ügyben visszarendelték Pétervárra, ami egyértelmű a visszahívással. — Az orosz udvari miniszter ugyanis a cár rendeletét közli, amely szerint *Mosszow* gyalogsági tábornokot a román udvarhoz rendkívüli meghatalmazott miniszternek osztja be.

Az orosz háboru

Höfer jelentése

Budapest, december 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:*

A Mesticanesci-szakaszon osztrák-magyar csapatok több orosz előretörést visszavertek.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, december 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:*

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: Különös esemény nem volt.

József főherceg vezérezredes arcvonala: Az Erdős Kárpátokban több járőrvállalkozásunkból foglyokat és gépfegyvereket szállítottunk be. Mesticanescitől délre osztrák-magyar osztagok az oroszoktól ismét visszafoglaltak egy nemrég feladott előállást.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

Joffre Hindenburgról

Berlin, december 23. A madridi *A. B. C.* című nagy ujság november 25-iki számában amerikai ujságíróknak *Joffre* tábornokkal folytatott beszélgetését közli, mely alkalommal a francia hadvezér a következőképpen nyilatkozott *Hindenburg*ról:

— Bizonyos, hogy egy hadvezér szerencséje különböző körülményektől függ, azonban *ostobaság volna azt mondani, hogy Hindenburgot különösen nagy mértékben kedvelte a szerencse*. Ellenkezőleg, amikor az Oroszország ellen harcoló erők parancsnokságát átvette, *nem volt irigylésreméltó a helyzete; számban túlyomó és csodálatos módon fölszerelt orosz csapatokkal állott szemben*. Azt a taktikát követte, amelyet egy világosan gondolkodó tábornoknak mindig követnie kell: az ellenséges hadsereg részekre osztását és az egyes részek megsemmisítését. Ehez kétségkívül jó idegek kellene, de úgy látszik, hogy *Hindenburg e tulajdonságokat fölös mértékben bírja. Hindenburg sikereinek nagyrésze ezenkívül annak a körülménynek tudható be, hogy mindig alaposan számolni tudott az ellenséges haderőkkel és helyesen ítélte meg az ellenség stratégiai feltételeit. Sohasem tévedett ellenségében, sohasem becsülte le; folytonosan figyelte az ellenség lépéseit és a legkisebb mozdulat sem kerülte el figyelmét. Szorgosan átgondolta lehetséges sikereit. Sohasem engedte csatára kényszeríteni magát, ha az időt és a helyet nem találta kedvezőnek. Ha megtámadták, mesterien fölfogta a lökést, amíg maga előretörhetett. Mint ügyes harcos, eleinte visszavonult és azután borzasztó erővel tört előre. Nem köti magát elvhez és módszerhez, mindenféle helyzetből kikényszeríti a szükséges döntést és nagy energiával megvalósítja az elméletet. Kétségkívül segítségére volt az a kitűnő csapat, amely szenvedélyes szeretettel állott mellette és határtalan bizalommal van iránta.*

Az olasz háboru

Höfer jelentése

Budapest, december 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:*

Nincs jelenteni való.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Légi támadás Pola ellen

Róma, december 23. A tengerészeti minisztérium közli:

Olasz tengerészeti repülőgépek egy osztaga bombákat vetett a polai kikötőben a katonai berendezésekre és az ott horgonyzó hadihajókra. Az élénk elhárító tüzelés ellenére repülőgépeink sértetlenül visszatértek.

(Megjegyzés: Több ellenséges repülőgép e hó 21-én délután Polára négy bombát vetett, amelyeknek egyike a tengerészeti kórház udvarán robbant föl és a kórházi légénység egy emberét megölte. Sok törött ablaktáblán kívül semmi tárgyi kár nem történt.)

20 milliárd az olasz hadiköltségek összege

Bécs, december 22. Mint a *Pol. Korr.* jelenti, az olasz kormány helyénvalónak találta

Nyers szőrmeárak eladása!
Magyar eladás szücsök és szabók részére. — Telefon sz. 6-98.

Erdélyi bőrök, Opossum, Nutria, Persia, Sealskin, alaskaróka, skunkschopp, Mormota stb. legnagyobb választékban kaphatók!

Katz Herman férfi- fiu- és gyermekruha áruházában DEBRECENBEN
Ferenc József-ut 43. sz., a Dreher sörczarnok mellett.

megnyugt...
gek nagy...
közlemény...
eddig nem...
dot. A Po...
hogy ebbe...
fizetett ha...
azonban n...
volt, amely...
kincstári...
kötöny, h...
belől 20 m

A ba

Budap...
sajtóosztá...
a délkelet...
Nincs

Berlin...
sajtóosztá

Ma c...
mentén ti...
csatározá

Szó...
december

Ma c...
völgyben...
lés. Egy...
tótól észa...
zérsegi ti...
A tö...
esemény.

Karl...
Zeitung...
mely sze...
Monástir...
egyik na...
embert n

A...
a sza

Péter...
tudósítój...
pétervár...
hogy a...
fontos sz...
ténetébe...
zatok ár...
ponti ha...
tróntot v...
mondta...
várható

A l

Ber...
sajtóosz

a nyug

Alb...
hadse

nyöker...
tékenye...
angol o

Koz...
Deb

megnyugtanni a közvéleményt a *hadiköltségek* nagysága tekintetében. Egy félhivatalos közlemény kijelentette, hogy a hadiköltségek eddig nem haladják meg a 12 és fél milliárdot. A *Popolo Romano* azonban megállapítja, hogy ebben a számban csak a már eddig kifizetett hadiköltségek foglaltatnak. Ezenkívül azonban milliárdokra menő olyan hadiköltség volt, amelyeket részint egyáltalán nem, részint kinestári utalványokkal fizettek meg. Ebből kitűnik, hogy az eddigi hadiköltségek körülbelül 20 milliárdot tesznek ki.

* * *

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, december 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Nincs jelenteni való.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, december 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedon arcvonal: A Dojran-tó mentén tüzéségi tűz. A Struma-síkságon előcsatározások.

LUENDORFF,
első főszállásfőnök.

A bolgár jelentés

Szófia, december 23. A vezérkar jelenti december 23-án:

Macedon front: Csak a Vardar-völgyben volt heves ellenséges tüzéségi tüzés. Egy ellenséges századot, amely a Dojran-tótól északkeletre előrenyomulni igyekezett, tüzéségi tüzésünk elűzött.

A többi frontszakaszon nem volt jelentős esemény.

Monastir lövetése

Karlsruhe, december 23. A *Neue Zürcher Zeitung* közli a szerb sajtóiroda jelentését, amely szerint a bolgárok folytonosan ágyúzzák Monastirt. Az ellenséges gránátok a múlt hét egyik napján 100 házat elpusztítottak és 20 embert megöltek.

A pétervári szerb követ a szalonikii offenzíva tervéről

Pétervár, december 23. A *Nowoje Wremja* tudósítója beszélgetést folytatott *Spalajkovic* pétervári szerb követtel, aki hangsúlyozta, hogy a szalonikii front legközelebb rendkívül fontos szerepet fog játszani a világháború történetében. Az entente Bulgáriát bármely áldozatok árán teljesen el akarja szigetelni a központi hatalmaktól, hogy az olasz és a román frontot valamiképpen egyesítse. A Balkánon — mondta a követ — nagy és döntő események várhatók.

A belga-francia harctér

Berlin, december 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Albrecht württembergi herceg hadserege: Az Ypern és Wydschaete-könyökben a tüzéségi tevékenység tegnap jelentékenyen megerősödött. Yperntől délkeletre angol osztagok támadtak. Tüzsünkkel, egyik

oldalon pedig közelharc után, visszaiztuk őket. Boesinghetől délre járőrünk benyomult az ellenséges árkokba és foglyokat, gépfegyvereket és egyéb zsákmányt hozott magával.

A trónörökös hadcsoportja: A champagnei és a Maas-arcvonalon csak csekély tüztevékenység.

A Vogézekben, Müntstertől északnyugatra, német portyázó osztagok elfogtak egy francia árkászorsót.

Frapellenél, St. Diétől keletre és a Rajna-Rhone csatornától délre erős tüzéségi előkészítés után támadó francia osztagokat visszavertünk.

LUENDORFF,
első főszállásfőnök.

A német esti jelentés

Berlin, december 23. A Wolff-ügynökség jelenti december 23-án este:

Nyugaton a kedvezőtlen időjárás miatt csak csekély harci tevékenység.

Keleten semmi különös.

Dobrudsza a Macin és Isaccea között levő terület kivételével meg van tisztítva az ellenségtől.

A Dojran-tónál átmeneti tüzéségi tevékenység.

Baltazár és Degenfeld kitüntetése a Ferenc József-rend nagykeresztjével

Előkészületek a koronázási ünnepélyre

Budapesti tudósítónk táviratozza: A koronázás alkalmából a református egyház vezető férfiai magas kitüntetésben részesülnek. A király *Degenfeld* József grófnak, a tiszántúli egyházkerület főgondnokának, *Baltazár* Dezső arcnak, a tiszántúli egyházkerület püspökének és *Kenessey* Bélának, az erdélyi egyházkerület püspökének a *Ferenc József-rend nagykeresztjét* fogja adományozni, míg *Boér* Elek dr. egyetemi tanár, az erdélyi egyházkerület főgondnoka, *udvari tanácsosi* címet kap.

Budapest, december 23. Azok a főrendek és képviselők, akiket a szent korona vitelével és kíséretével a két Ház megbízott, ma délután együttes ülést tartottak. A koronát tartalmazó vasláda vitelével a képviselők közül sorshuzás útján *Csáky* Gusztáv grófot, *Eszterházy* Móríc grófot, *Kobek* Kornélt és *Ghylan* Sándor bárót bízták meg. A főrendek között nem volt sorshuzás, mivel a főrendiház már a választások alkalmával kijelölte a vasládát vivő főrendeket.

EGYESÜLET

Szegény gyermekek felruházása. A Polgári Asztaltársaság és a Dréher Asztaltársaság, amely évek óta folytatja humanus akcióját a szegény gyermekek felruházását, ma este tartotta meg ezidei *felruházó estélyét* meleg ünnepség keretében a *Dréher*-féle söresarnok helyiségében. A két asztaltársaság egész éven át folytatott gyűjtéséből s az asztaltársaságok tagjainak adakozásából olyan tekintélyes összeg gyűlt össze, hogy 26 gyermeket teljesen, 40 gyermeket pedig egyes ruhadarabokkal tudtak felruházni. A megható ünnepség után az eddig kétfelé szakadt, de eredetileg is egy asztaltársaság közgyűlést tartott, amelyen kimondták a két asztaltársaság uira egyesítését

és helyiségül a *Dréher*-söresarnok helyiségeit jelölték meg. Az évi jelentések tudomásul vétele után megejtették a tisztújítást, amelynek eredménye a következő: Diszelnökök: *Trnki* Gottlieb, *Thiessen* Artur; elnök: *Szabó* Henrik; alelnökök: *Hoffmann* Sándor, *Biczó* Gyula, *Kuti* Zsigmond; ügyész: *Szöllös* Dezső dr., *Karsai* Sándor dr.; gazda: *Surányi* Sándor; titkár: *Vértes* Sándor; ügyvezető: *Aczél* Henrik és *Schwarz* Dániel; pénztárnok: *Sándor* Ármán; ellenőrök: *Nagy* Samu, *Lichtmann* Márton, *Kronovitz* Ignác, *Klein* Ignác és 50 tagú választmány. A társaság kifejezést adott ama reményének, hogy a háború után fokozottabb mértékben áldozhat a jótékonyágnak, amellyel eddig is sok nélkülözést enyhített, sok könyvet törölt le.

Rokkant-ügy.

Művégtaggyár Debrecenben

II.

A központi Rokkantiügyi Hivatal Debrecenben a fémipari szakiskolában elhelyezett iskolájában körülbelül 80 rokkant tanul mesterseget. Szabó, asztalos, gépész, műlakatos, esztergályos, cipőfelsőrészkesztő és — last but not least — cipésmesterséget. Érdekes, hogy az egész országban levő rokkant-műhelyekben legtöbbször a cipészfoglalkozást tartják legalalmasabbnak a megélhetésre. Valószínű magyarázata az, hogy könnyen elsajátítható, ülő foglalkozás, és olyan, amelyre mindig nagy szükség lesz, hiszen cipő mindig kelleni fog és jól is fizetik. Most újabb jelentkezett egy mozigépész is, hogy ő 20—30 rokkantot hajlandó a mozigépetgépek kezelésére megtanítani és biztosítja őket, hogy 3000 korona fizetésig is felvihet. Ez azért volna jó foglalkozás, mert még mindkét alsó végtag hiánya mellett is megtanulható. Az illető maga is rokkant.

A debreceni fémipari szakiskola nagyszabású és ma tökéletesnek mondható berendezése folytán alkalmasnak mutatkozott arra, hogy a néha-néha javításra szoruló művégtagokat (a rokkant-iskolában foglalkozókat) itt helyben ki is javíthassák, igazítsák a szükséghez képest; mert bizony azokon sokszor kell javítani, hol egy srótot, hol egy rugót, hol egy szíjjat. Hogy aztán a szegény fiuknak ne kelljen emiatt Budapestre utazgatniok, felállított a rokkantiügyi hivatal a fémipari szakiskola keretében egy *művégtagjavító műhelyt*, katonailag a helybeli állomásparancsnokság felügyelete és ellenőrzése alá helyezte.

Okolicsányi Károly vezérőrnagy, állomásparancsnok ur mindenre kiterjedő gondossága folytán, természetesen meglátogatta az alárendelt rokkant-iskolát is. Amidőn aztán szóka szerint alaposan tájékozódott a helyzetről, az a kérdés merült fel, vajjon tudna-e a javító-műhely új művégtagokat is csinálni, hogy ne kelljen az amputáltaknak egyrészt olyan soká várni a művégtagokra, másrészt ne kelljen olyan sajnálatra méltó állapotban (két hónalj-mankóval) Budapestre utazniok, előbb gipsz-minta készítés céljából és később átvenni a művégtagokat. A felelet kedvező volt, amennyiben csak a kellő munkaerő hiányzott hozzá. A tábornok, aki a rokkantak ügyét nagyon szimpatikus és emberéges dolognak találta, gondoskodott aztán kellő számú szakmunkásról és oda vezényelt egy szakértő katonarost. Így aztán a javító-műhely, a rokkantiügyi hivatal hozzájárulásával, *művégtaggyár* lett. Keresztül vitte a tábornok, hogy egyelőre a debreceni ezredek (3-ik honvéd gyalogezred, 2-ik honvéd huszárezred, 39-ik közös gyalogezred és 16-ik közös huszárezred) rokkantjai itt kapják meg művégtagjaikat és legalább itthon is vannak. Megparancsolta a tábornok, hogy a helybeli különféle kórházakban elhelyezett amputáltak egy kórházban együtt helyeztessenek el, a már említett orvos kezelése és felügyelete alá, a DMKE-kórházba. Most aztán együtt vannak és mikor a csonkjuk alkalmas a művégtag felvitelére, megkapják a helyben készült művégtagot. Mikor egynéhány elkészül, az állomás-parancs-

Kozmann Gusztáv és Társa modern fényképészeti műterme
Debreczen, **Ferenc József-ut (Piac-utca) 44. szám.** — Telefon 3-20.

nokságnál bemutattnak és onnan egy pár meleg buzdító szóval elbocsáttatnak — mesterséget tanulni, vagy azért, hogy a rokkantügyi hivatal megélhetésüket biztosítsa. Nem tanul mind mesterséget. Azok, akik végtaghiányuk dacára folytathatják előbbi foglalkozásukat, azok kijelentik, hogy ők megtudnak élni a régi foglalkozásból. Gondja van a rokkantügyi hivatalnak arra, hogy megtudja, vajon ezen bemondásuk igaz-e. Nehogy koldusnak, község terhének kerüljenek haza. Megtörtént ugyanis, hogy egy cigánygyerek nem akart semmiféle mesterséget tanulni. Érdeklődtek falujában a megélhetési viszonyai felől. Onnan azt felelték, hogy szegény, nincstelen fiú. Vallatóra fogták a fiút és mi sült ki? A kórházban, ahol betegesen feküdt, megtanult egy másik huncuttól hamisan kártyázni. Ezt választotta hát jövőbeli foglalkozásának. Persze, a rokkant iskolákban ezt a foglalkozást nem fejleszthette volna. No de rászorították becsületes mesterségre.

A művésztagok sok szisztéma szerint készülnek. Ezek készítésének technikája ugyszólván napról-napra fejlődik. A németek ipara ebben is nagy, mindamellett itt Debrecenben egy magyar mérnök, *Ráth* Károly, többször Németországban is megdicsért szabadalmazott végtagját csinálják, ezt aztán *debreceni végtag*nak hívják. Ennek előnye a többi fölött az, hogy nemcsak a térdizület, hanem a bokaizület mozgását is kitűnően utánozza és ezáltal könnyebb a használata és a járása természetesebb. Némelyik intelligens fiú pár óra alatt úgy jár vele, hogy alig észrevehető a muláb.

Hogy a különböző országokban milyen előhaladást tesz a művésztag előállítás technikája, ezt időközönként a különböző nagyobb városokban kiállításokban mutatják be. Eddig Drezdában, Bécsben és Kölnben volt ilyen kiállítás. Most Konstantinápolyban készül. Később, úgy tudom, Budapestre jön. Hogy Budapestre később jön, ez bár kissé sérelmesnek látszik, mégis előnyös, mert addig igen sok magyar észből származó újítást, javítást tudnak majd bemutatni.

A magyar művésztag készítés most is jól megállja a helyét. Semmivel sem áll hátrább sem az ugynevezett bécsinél, grácinnál, sem a németnél.

Az e téren való haladásnak a képét igazán csak akkor fogjuk megkapni, ha a háboru befejeződik és az összes háborut viselő nemzetek ilyen közös kiállításokat fognak rendezni. Akkor aztán kiválogatás, kombinálás után a különféle találmányokból a legjobbakat egy-egy művésztagon fogják összpontosítani, mindaddig, míg a művésztagnak egy olyan típusa születik meg, amely adott körülmények között legmegfelelőbbben fogja pótolni az elvesztettet.

A műkarok készítése is nagyon előrehaladt. Minden műkarra olyan munkarészeket lehet applikálni, amelyet az illető munkaköre megkíván.

Hozzáteszem megnyugtató, az érdeklődők kedvéért még azt is, hogy a Rökkantügyi Hivatal addig egyetlen rokkantat sem bocsát el kezeiből, míg annak megélhetése biztosítva nincsen.

Erősen bizhatunk abban, hogy a mi rokkantjaink nem fogják, mint koldusok elárastani az országot, hanem becsületes, hasznos polgárai lesznek a hálás hazának.

Df.

Czernin programja

Burián politikáját folytatja - Paritás Ausztria és Magyarország között

A monarchia külügyeinek vezetésében beállott személyi változás okairól a mai napon némi tájékoztatást nyertünk. Illetékes közlés szerint *Burián távozása régebben elhatározott dolog volt*, melynek ténynyé válását *Wilson akciója* sietette.

Fontosabb azonban, hogy fölvilágosított és megnyugtatót kaptunk arra a kérdésre, hogy *a személyi változás egyáltalában nem érinti külügyi politikánkat*, amint ezt maga *Czernin* gróf hivatalának elfoglalása alkalmából félreérthetetlen módon kifejezésre juttatta. *Az új külügyminiszter magáévá tette Burián István báró politikáját és szolidaritást vállalt a békeakcióval is*. Különös megnyugvással fogadhatják *Czernin* gróf külügyministerségét azokban a politikai körökben, amelyeknek aggodalmaik voltak a külügyminiszterváltozással kapcsolatban Magyarországnak a monarchia másik államával való kapcsolatát illetőleg. — *Czernin* gróf ugyanis *a 67-iki kiegyezés lojális hívének vallotta magát*.

Jelentéseink a külügyminiszterváltozással kapcsolatos eseményekről itt következnek:

Bécs, december 23. *Czernin* Ottokár gróf közös külügyminiszter és *Burián* István báró közös pénzügyminiszter ma délelőtt letették az esküt a király kezébe.

Bécs, december 23. *Czernin* Ottokár gróf közös külügyminiszter ma délelőtt foglalta el hivatalát. — A külügyminisztérium tisztikara délelőtt tisztelt *Czernin* grófnál, aki *Macchio* báró első osztályfőnök üdvözlő beszédére adott válaszában a következő kijelentéseket tette:

— *Politikai programot most nem szándékozom adni, de azt kijelentem, hogy elődöm, Burián báró politikájának vezérével változatlanul megmaradnak. A központi hatalmak által tett javaslatokkal teljesen azonosítom magamat, mert a központi hatalmak győzelme a béke dolgában fölvetett félremagyarázásokat teljesen kizárják.*

— *A 67-es kiegyezésnek teljes mértékben híve vagyok és tevékenységem fundamentumául az Ausztria és Magyarország közötti paritást tekintem.*

Beszéde további folyamán hazafias együtt munkálkodásra kérte a tisztviselőket, akik a miniszter választást lelkesedéssel fogadták.

Budapest, december 23. A *Burián*- és *Czernin*-ügy által felzaklatott hangulat ma nyugodtabbá vált. Illetékes helyről közlik, hogy *Burián báró távozása már régebben elhatározott dolog volt*, *Wilson lépése sietette Burián távozását*.

Czernin mai kijelentése, melyet hivatalba lépése alkalmából tett, a munkapártban jó hatást keltett. — A munkapártban kijelentették, hogy *semmi ok sincs aggodalomra okot, mert Clamm-Martinitz gróf miniszterelnök régi alkotmányhü cseh, viszont Czernin gróf külügyminiszter az alkotmányhü német pártnak régi tagja.*

A királynak Tisza István gróf miniszterelnök által a regnikoláris bizottságban megtett kijelentéseit egyetlen osztrák államférfi

sem kifogásolhatja, mert különben vagy az utóbbiaknak, vagy Tiszának kellene távoznia helyéről. Tisza és a vezető osztrák politikai tényezők között teljes és tökéletes harmónia uralkodik.

Debrecen a hadikölcsönért

Az újabb jegyzések

A mai napon megkezdődött az ötödik magyar hadikölcsön jegyzési idejének harmadik szakasza. A kormány ugyanis, minthogy a *Ferenc József* király halálával bekövetkezett országos gyász megakasztotta a hadikölcsön jegyzését, *1917. január 10-ig meghosszabbította a jegyzési határidőt*, amely különben ma telt volna le. Így tehát mindazoknak, akik eddig nem vettek részt a jegyzésben, módjuk lesz hazafias kötelességük teljesítésére.

A Debrecenben és a környéken újabb eszközölt jegyzésekről a következő értesüléseink vannak:

Az Alföldi Takarékpénztárnál a mai napon a következő nagyobb hadikölcsön-jegyzések eszközöltek: *Tihanyi* kiskoruk 20,000, *Szép József* újabb jegyzése 14,000, *Konrad Teréz* 6000, *Ehrenreich Aladár*, *Ehrenreich Lajos*, *Kolozsváry Károly* újabb jegyzése 5000—5000, *Kovács József* 4000, *Béres János Csikszentmárton*, *Szilágyi Péter Hermína*, *Friedländer Mór* 3000—3000, *Bihari* kiskoruk 2500, *H. M.* 2150, *Török István*, *Hoffer Béla*, *Balassa Károly*, *Papp Imre*, kiskoruk *Révész Jenő*, *Miklós László* és *József Hajduböszörmény* 2000—2000, özv. *Sohajda Lajosné Nyirbogát* újabb jegyzése 1500, *Nagy Gábor*, dr. *Kövendy Lajos*, *Burger Manó*, *Mandel Kornél*, *Imre Jánosné*, *Pataki Ferenc Haláp*, *Mayer-szky Mihályné*, *B. Nagy János* 1000—1000, *Ref.* felsőbb leányiskola 200, *Községi ipariskolai* növendékek 150, *Iparos s kereskedő tanoncok* gyűjtése 50, *Főreáliskolai ifjuság* segítő-egyesülete 50 korona.

Az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaságnál újabb a következő hadikölcsön-jegyzések eszközöltek:

Debreceni Gazdák Bankja r.-t. több tételben 45,000 K, *Ungár Annuska* 30,000 K, *Debrecen sz. kir. város könyvnyomda-vállalata* 25,000, dr. *Üdényi Nándor* 20,000, *Csanak Jenő* 20,000, *Nagyléta Takarékpénztár* r.-t. több tételben 16,200, *Debreceni pénzváltóbank* és *zálogkölcsön* r.-t. 12,600, *Debreceni izr. hitközség* 10,000, *Debreceni első lámpabél- és szalagszövőgyár* r.-t. 10,000, *Ujfehértói takarékpénztár* r.-t. 10,000, *Debrecen belvárosi takarékpénztár* 10,000, *Györgypál Károly* 8000, *Vámos Fülöp* 7000, *B. Kiss Sándor* 6000, dr. *Sztankay Ába*, *Lipschitz Náthán*, *Goldstein József*, *Apolló mozgósínház* r.-t., *Berta-malom Ungerleider Gábor*, *Bankgyesület* r.-t., *Polák Lipót* és fia, dr. *Brunner Lajos*, *Szántó Mór* és társa 5000—5000 K, *G. R.* 4500, *Cs.* és kir. 16-ik huszárezred legénysége 4850, *Balog Soma* 3500, *Tarián Jánosné*, *Kovács Arthur*, *Weinz Bertalané*, *D. K.*, *Gáll Annus* és *Gyuri*, *K. N.*, *Dr. Rózsa Ignác* 2000—2000 K, *Knöpfler Izidor*, *Bocskor Ferenc*, *Mandel József*, *Pauer István*, *Karl Józsefné*, *Wintenstein Rudolf*, *Schwarz Lajos*, *Róbert Lajos*, *Drazdovszky Irén*, *Szentmiklósy Tót Béla*, *Rosenberg Béni*, *Lusztig Gyula*, *Ilyés Elek*, *Katz Jenő*, *Danka Sándor* 1000—1000 K és több apró jegyzés.

A Debrecen-Belvárosi Takarékpénztár *R. T.*-nál: *Márkus Jenő*, dr. *Farkas* és neje, *K. L.* 10,000—10,000 K, *László Béla* 6000 K, *Truszka István* 5250, *Frank József* és *Testvére*, *Balogh Dávid*, *Meisner Sámuel* 5000—5000 K, *Schuschitzky János*, *Strausz Szeréne* 4000—4000 K, *Végh Gyula*, *Konyári Henger-malom társaság*, *Hegedűs és Társai* 3000—3000 K, *Pollák Zsigmond*, *Mandel József* 2000—2000 K, *Gelberger Dávidné*, *Strausz József*, *Kupfer Jenő*, *Lorber D.*-né 1000—1000 K, *Korona Gözkenyergvár* 500, *Borgida Mici* 250 K.

Apollo

Karácsony első és másodnapján hétfőn és kedden
d. e. 10 és fél órai kezdettel, mérsékelt helyárakkal

Gyermek-előadás

Ali baba és hét rablóvezér

Tündérmese.

Ezenkívül több mese és varászték.

Írógépek

új és használtak olcsón beszerezhetők, írógépkellékek bármily rendszerű géphez a legolcsóbban. Nagy javítóműhely.

Hungária írógépvállalat

Debrecen, Sas-u. 3. Telefon 11-94.

A katonák karácsonyáért.

A debreceni hölgyek ajándéka a harctérre.

A magyar nemzet nagysága a véres, hosszú háboru alatt két dologban volt bámulatba ejtően, tiszteletreméltóan csodálatos. Egyik katonáinak vitézsége, a másik a magyar hölgyek szívének munkája. A hazafiasság és a nőesség örökké szép példái fognak világitani mindig és lelkünkben a tisztelet és imádat oltárán a hála örök soha ki nem alvó lángjainak kell égnie, ha a magyar hölgyek munkájára gondolunk. Ahol fájdalmat kellett enyhíteni, ahol a háboru okozta nyomort kellett megszüntetni, ahol a hazafias érzést kellett ápolni, ott a magyar hölgyek kezének, szívének nemes munkáját láttuk. E nemes munka teljesítésében első helyen láttuk a debreceni hölgyek seregét, amely elképzelhetetlen szorgalommal, lelkes örömmel cselekedte a háborus jótékonyt és a jótékonyt ezerégu munkáját.

Szeretettük melege elsugárzott a harcterek lövészárkaiba is: a karácsony hideg, téli éjszakáján is az otthon melegét és szeretetét gyűjtögetve össze küldte el a debreceni katonáknak. Egyik legszebb, legmeghatóbb munkája volt a debreceni hölgyeknek a katonák karácsonyának megteremtése, amikor kedves ajándékkal lepik meg az „otthon”-ból harcos vitézeinket. A debreceni Hadsegélyző Hivatal és a Vöröskereszt-Egyesület együttes akciójaként az idén is óriás tömeg ajándékot gyűjtöttek össze hölgyeink s küldtek el a harcterekre karácsonyra a debreceni katonáknak. A Hadsegélyző Hivatal anyagi támogatása mellett a debreceni hölgyek áldozatkészsége 2000 csomagot gyűjtött össze. Ma küldték el az utolsó ilyen csomagokat, amelyeknek mindegyikében édes, hazai ajándék megy a harctérre. A csomagolást a Hadsegélyző vármegyeházbeli hivatalában a hölgyek napok óta végezték kora reggeltől késő estig fáradhatatlan kedvvel, szeretettel. A 2000 dobozban 519 meleg téli alsóruha, ingek, sawlok, dohány, pipa, tepertőspogácsa, mézeskalács (Cobor Károlyné ur-hölgy ajándéka), szájharmonika van. A téli ruhák legnagyobb részét a kötőszurokon készítették, a tepertőspogácsát — 10.000 darabot küldenek el — 30 urinó készítette, a többi ajándékot társadalmi uton szereztek, gyűjtöttek.

A csomagokat két nap alatt külön katonai személyekkel küldték a frontokra és pedig a 39. gyalogezred és a 2. honvéd huszárezred katonáinak az olasz, a 16. huszárezred katonáinak az orosz, a 3. honvéd gyalogezred katonáinak a román frontra, ahol a véres zivatárban jóságos, derűs fényt fog vinni ez az otthoni ajándék.

A Hadsegélyző Hivatal hölgyeinek e szép és nemes munkája azonban nem az egyedi, száz más irányban is éreztetik jóságukat, amely az itthon maradt katonacsalládok, a hadi árvák és özvegyek fájdalmán, szenvedésén, nélkülözésén is sokat enyhít.

De e pillanatban csak a katonák karácsonyának szép munkájáról akartunk beszámolni. E munkában, amelyet mindig meleg érdeklődéssel kísért és támogatott Domahidy Elemér főispán és Domahidy Elemérné Perényi Heléne bárónő, Kolbenhayer Kálmán és Berger Móricné urnők vezetésével a Hadsegélyző Hivatal három fáradhatatlan kedves urleányával: Liszt Nándin, Kolbenhayer Margit, Reichmann Edith kisasszonyokkal; részt vet-

tek Lederer Louise, Mihalovics Jenőné, Gara Lajosné, Létay Lajosné, Kövy Lajosné, Rosenfeld Sándorné, Jurenák alezredes neje, Balkányi Emilné, Rauch Árpádné, Szász Adolfiné, Fürst Ödönné, Szabó Mihályné, Rásó Sándorné urasszonyok, Meisels Piroska, Mihalovics Margit, Nagy Ilonka, Csóka nővérek, Brill Kató, Létay Aniko, Petzko Adrienne, Latinovics Olga urleányok.

Ez a melegszió, bájos hölgyecsopót végezte el a nagy, szép munkát, amelynek gyümölcse lesz kiinn a fronton a karácsonyi öröm.

Az elcsöndesült Sinajában.

A román előkelőségek elárvult nyaralója.

A legfiatalabb ellenségünk háborus uszítói se hitték volna néhány héttel ezelőtt, hogy mire komoly tételre térül az idő, mire elérkezik a katolikus világ karácsonya, akkorra szövetes katonák tapodják majd Bukarest utcáit és magyar honvédek és népfölkelők szállásolják el magukat a román király, Ghyka herceg, Take Jonescu, Bratianu és más oláh előkelőségek sinajai nyaralójában. Pedig a pompás balkáni fűrdőhelyen, ahol máskor ilyenéjéit temperamentumos, feltűnő eleganciájú bojár kisasszonyok, brailai bankárok, a Néva partjáról elkerült ékszeres dármák, franciáskodó román tisztek fizik a veszedelmes téli sportokat, ahol a játékházban aranyak állnak egy-egy lappon és a kényelmes, buja puhaságu mulatóhelyen furcsa melódiák esendülnek a festett alakon, ott most mindenütt magyar bakák tartózkodnak és várják a szent este jöttét, amikor majd imát küldenek haza szeretteiknek. Ferdinánd király büszkélkedő villájában most magyar honvédek térnek nyugovóra, a komor trónteremben a mi tisztjeink tartózkodnak, Ecaterina Ghyka oszlopos nyári palotájában magyar dalok kelnek szárnyra és a többi épületekben mindenütt mi vagyunk az urak fél Romániában. A becsstelen heccelők pedig elmenekülve, messziről jajgatnak és rettegetve gondolnak arra, hogy holnap már talán Braila... azután Jassy... és így tovább.

Sinajából ma érkezett haza B. L. színész, aki egy lovasjáróben elsőnek vonult be a román fűrdőhelyre. A hátor és hősi viselkedésű katona Sinaja elfoglalásáról és az ottani dolgokról beszélt el.

(Az üres város.)

December 5-én vonultak be a mi katonáink Sinajába, amely teljesen üres és elhagyott volt. A nyaralók tájékán egyetlen ember se lézengett, a szerpentin-utakon sem láttunk senkit sem. A románok feladták Sinaját és onnan néhány urasági cseléden és néhány francia komornyikon, öreg gazdasszonyon kívül mindenki elmenekült. A bevonuló csapatokat az előkelő villanegyedben a cselédség fogadta fehér zászlókkal és zsebkendővel kezükben, melyeket feltűnően lobogtattak, mintegy messziről hirdelve, hogy ők békés szándéku emberek. Mint intézmény, egyedül a román püspökség sinajai plébániája maradt ott. A papok valamennyien a templomban tartózkodtak és hódolattal fogadták a magyar honvédeket. Később a sinajai román egyházi emberek dusan megvendégelték a mi katonáinkat.

Sinaja épségben és sértetlenül került kezünk közé. A gyönyörű fűrdőhelyet egyetlen lóvs sem érte és így a villák és más épületek sem rongálódtak meg. Az elkeseredett, nagy harcok Sinaja előtt Busteni falunál voltak, hol a románok mintegy két héten keresztül szívós ellentállást fejtettek ki. Busteni falu a roppant nagy ütközetek következtében a földdel egyenlővé tételt. Az egész község romokban hever.

(Take Jonescu villájában.)

Mikor mi Sinajába bevonultunk és hozzáláttunk az elszállásolásokhoz, azt tapasztaltuk, hogy a villák és a lakások sorra fel vannak forgatva és ki vannak fosztva. Ugy látszik, hogy az elmenekült román katonaság kirabolta

a lakásokat. A Take Jonescu villája a Strada Atena 25. szám alatt van, amelyben ezelőtt Simuniscu román tábornoknak volt a hadiszállása. A lakásban, amely európai ízléssel van berendezve és ahol nagy könyv- és dus képtár van, csak az otthagytott öreg gazdasszonyt találtuk, aki egész jól beszélt magyarul. A néni elmondta, hogy mielőtt még a román háboru kitört volna, Simuniscu tábornok vezérkarával már odaérkezett. Egy alkalommal diszvacsoza volt, amelyen Simuniscu tábornok megemlítettette, hogy a magyar parlamentben Károlyi Mihály gróf képviselő beszédét tartott és azt mondotta, hogy a magyar határt tigrisek fogják védeni. Mi meggyőződöttünk arról, hogy kik védik a magyar határt és azt tapasztaltuk, hogy nekünk kell átvenniük a tigrisek szerepét. Így hengegett a román tábornok akkor és most minden nyulat megszegyenítő gyorsasággal fut csapataink elöl demoralizált seregeivel együtt. Take Jonescu miniszter korából származó névkártyáján ez áll:

Take Jonescu
ministre des Finances de Roumania

A villában a villanyvezeték le volt tépve, a telefon meg volt rongálva, de más butordarabok helyeiken voltak. A dolgozószobában semmi különös írást nem találtunk.

(Ahol Ghyka herceg nyaralt.)

Sinajában a legszebb nyaralója Ecaterina Ghyka hercegnek volt. Az emeletes, modern, hatalmas ablakokkal rendelkező villa egy pompás park közepén áll. A szobákban mindenütt nagyértékű képek, valódi Böcklinék, Cezanok, Rubensen és más értékes festmények díszelnek, azonkívül sok szobor, relief, váza, szerviz stb. Egy-egy teremben impozáns gobelinnek vannak, a vitrinek ablakai mögött mindenütt muzeális értékű tárgyak néznek az emberre; a könyvtárban több ezer kötetere menő könyv van elhelyezve. A nyaraló minden legkisebb területén meglátszik, hogy ott egy sokat utazott, dúsgazdag herceg szokta tölteni idejét.

(A játékbárlang.)

A sinajai híres játékbárlangban rengeteg játékpénzt találtunk szana-széjjel dobálva a kártyateremben. A színes kartonlapok garadában heverték az asztalokon, a földön, székeken és mindenütt, amerre csak néztünk. Ugy látszott, mintha egy nagy megrémült társaság futott volna a játékbárlangból, amely kényelmes és tulegáns berendezése mellett nagyon raffinált. A játékbárlang egyes termeiből titkos ajtók szolgálnak, ezenkívül egész ravasz elhelyezkedése van egyik-másik szobának. A játékbárlang egy része mulatóhelyül szolgál szeparékkal, szőnyegpáholyokkal ellátva. Csupa puhaság, csupa finom selyem és nehéz szőnyeg itt minden. Itt rengeteg női fényképet találtunk. A mulatóhely pincéjében sok francia pezsgő, likőr, nehéz, édes borok voltak felhalmozva. Ezeket már nem tudták elvinni. A női fényképek mellett mindenütt a cím is fel volt tüntetve.

(A királyi kastélyban.)

A sinajai királyi kastélyban egy öreg francia komornyikot találtunk, aki a legnagyobb készséggel nyitogatta fel a termeket és mutogatta sorba a nevezetes dolgokat. A kastélyban minden butordarab épségben van. A szobák nagyon szépek, de nem valami különösek. A román király hálószobája sokkal egyszerűbb, illetve szegényesebb, mint a Ghyka hercegé. Egyedi művészies butordarab az ágy, de a többi butorok épséggel nem művészi kiviteliek. A lovagteremben van Károly király lovasszobra és még több szobor. Valamennyi igen szép. Ebből a teremből nyílik az imaház. Az ebédő tágas és kényelmes, ahonnan a környékre nagyszerű kilátás nyílik. A kastély egyik szobája emléktáblával van jelölve, ezzel a felirással:

Itt aludt Ferenc József
Ausztria császára, Magyar-
ország apostoli királya.

Szegedi paprika különlegességek nagyraktára Lindenfeld J. Jenő Degenfeldtér 7.

A kastélyban több plakett diszeleg. Egyik Ferenc József uralkodó és Károly találkozásának, a másik a cári család látogatásának emlékére készült. A román király levélpapírján felül ez a jelmondat van:

Nihil Sine Deo

A levélpapír alján figurális dolgok vannak: egy gót kastély ablakából merengve néz egy hölgy és bucsut int távozó lovagjának. Meglepett a király könyvtára, amelyben rengeteg francia, angol, olasz, német és igen kevés román könyv van. A nagy francia regényírók valamennyien képviselve vannak s ezenkívül ott láttam Shakespeare összes műveit, Byron munkáit, Goethe néhány könyvét és még néhány német munkát.

A román király kastélyát lezártuk és épen úgy, mint a Czernin Ottokár gróf nyaralóját, ezt is fegyveres katonák őrzik. Sinájában egyébként bőven van mindenféle élelmiszer és katonáink jól érzik magukat új szállásukon.

A debreceni képkiallítás

A Debreceni Műpártoló Egyesület, mint minden évben, ez idén is tárlatot rendezett a debreceni festők újabb termékeiből. Ez idén félni lehetett, hogy a háboru érezettni fogja e téren is hatását a képek mennyiségére és minőségére, azonban ez aggodalom hiábavalónak bizonyult. A kiállítás teljes mértékben sikerültnek mondható s úgy az egyesület, mint a közönség meg lehet elégedve az elért művészi sikerrel. — Különösen méltánylandó az a művészi érték, amely a fiatalabb generáció munkáiból sugárzik ki s a mely nem egy képet egy-egy nagy tehetség kibontakozó kezdetévé avat. A régiak, az ismertek ha nem is okoztak meglepetést, de megállapítható, hogy elismert tehetségük ma is mint kvalitásos művészbereket igazolja őket. Ismert és új festőink mellett nagy sikerrel vannak képviselve a szobrászok is, akik igen szép munkákat állítottak ki.

A régiak közül elsősorban ott találjuk a debreceni tárlatokról jó ismerőseinket, három kiváló művésziünket: Thoroczkai Osvaldot, Pálfi Józsefet és Bakos Tibort. Thoroczkainak különösen hangulatos „Virágos kert”-je, „Piaci részlet”-e és „Rutén koldusok” című képe nagy rajztudásáról és színérzékéről és a színekkel való föltétlen bánni tudásáról tesznek tanúságot. — Pálfi József két képpel tűnik ki. Egyik a „Halászkó”, másik a „Délután”. Mindkettő a kiforrott tehetségű művész munkája. A derült színek, a csendes jelenetek megfestője a harmadik nagy művész, Bakos Tibor, aki ezuttal is színpompás akvarelljeivel s tyukrajzaival igazolta be, hogy az őt ért elismerésekre érdemes. Pompás dolgokat állított ki Csűrös Béla, aki ezuttal is több képen ragyogtatta hatalmas, elismert művészetét. Értékes részei a tárlatnak s tehetségek megnyilatkozásai Csikos Antika „Portré”-ja, Nagy Ferenc, Scrovina Sándor szép tájfestményei, Koncz Dezsőné finom „Csendélet”-e s a korán elhunyt Hajdu Béla nagy intellektussal megfestett képei. Külön figyelmet érdemel egy fiatal tehetségnek, Szabó Ilynek pompás rajzkészséggel és nagyszerű színbeállításal megfestett „Csendélet”-e, amely általános elismerést és tetszést vívott ki. Ezen is, egyéb kiállított képeim is az igazi művész-tehetség alkotásvágát látjuk, párosulva olyan rajzkészséggel, amely ily fiatal művésznőtől meglepő. — A bemutatkozó

tehetségtől bizonyosan nagyon szép munkát fogunk még látni. Sajnálatos, hogy képei a tárlaton nem kaptak jobb elhelyezést.

A festők mellett egy fiatal grafikus, Oláh István tűnik még fel kiállított rajzaival, amelyek közt igen nagy értékű rajzokat találunk.

Több szobrász is állított ki munkát az ideitárlaton és pedig olyan alkotásokkal, amelyek a kiállítás értékét nagyban növelik. Első helyen kell ezek közt észrevennünk Krejca Miksát, aki plakettjével és portréjával igazolja művészi tehetségét és ábrázoló képességét. Nagyon jó munkát állítottak ki a többi szobrászok is.

A debreceni egyetem Teleki-könyvtára.

Megemlékeztünk már arról, hogy a debreceni tudományegyetem könyvtára részére ajándékozott nagy értékű képviselő könyvtári anyagok közt van a Teleki-könyvtár is.

E nagyértékű könyvtárt a XVIII. században gróf Teleki Sámuel erdélyi kancellár vetette meg, amidőn azt a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tette, anélkül azonban, hogy annak családi jellegét megszüntette volna. A kancellár végrendeletében a „tudományoknak nemzetemben és hazámban előmozdítására” rendelte könyvtárát, mint „családi hitbizományt” s annak fenntartására jelentékeny ingatlan vagyont is kötött le. A Teleki-család közt a könyvtár azután perre is okot szolgáltatott, amelynek az lett az eredménye, hogy a Curia a könyvtárt és a könyvtári vagyont a Telekiek tulajdonául ítélte. A könyvtár azóta nem is vált igazán közkinccsé. Évenként alig-alig látogatták, sőt kevesen is tudnak felőle, pedig a könyvtár igen nagy értékkel bír. Van benne egy 1480-ból keltezett eredeti Korvinkódex, nagyszámú ösnyomtatvány a XV., továbbá Elzevir-nyomtatványok a XVII. századból, ott találjuk Rákóczy György és Apaffy Mihály saját kézírásu naplóit, stb. Összesen mintegy 60—70,000 kötet, nagyobbára a XV—XVIII. századból, amiből látható, hogy a könyvtár nem modern ugyan, hanem annál nagyobb bibliografikus és iparművészeti műbecsel bír.

Ami már most a könyvtár ügyét újból a műtörténészek, sőt talán az egész művelt közönség érdeklődési körébe vonja, az a körülmény, hogy az alapító kancellár dédunokája, a közelmúltban elhunyt nagyműveltségű Teleki Samu gróf (boldogult Rudolf trónörökösünk bizalmasa, ismert Afrika-kutató) a könyvtár tudományos anyagából s az azt magában foglaló marosvásárhelyi ősi kuriából jogi személyt, alapítványt, alkotott, amely a vallás- és közoktatásügyi miniszter jóváhagyásával, most már mint tudományos közintézet, állami felügyelet alá kerül s a Teleki-család, meg az erdélyi ref. egyház bizonyos jogainak épen tartása mellett mindenkorra nemzeti közkinccsé válik. A könyvtár fenntartásáról, sőt fejlesztéséről is bőkezűen gondoskodott a tudós főúr. Jankovich Béla kultuszminiszter ugyanis kieszközölte, hogy az ezideig csupán elvileg a könyvtár fentartásának kötelezettségével terhelt, de tényleg alig jövedelmezett ingatlanok helyébe az alapító gróf félmillió korona állandó alapot rendelt, amely az elhunyt főúr hagyatékából a könyvtári alapítvány javára az állampénztárba fog befolyjni.

Említésre méltó evvel összefüggésben Jankovich Béla dr. kultuszminiszter előrelátó gondoskodása, amelynek köszönhető, hogy a marosvásárhelyi könyvtárt, a miniszter ellenséges betörés ellen biztonságba való helyezéséről gondoskodhatik. Az alapító szigorúan ragaszkodott ahhoz, hogy a könyvtárt Marosvásárhelyről soha se lehessen elvinni — a miniszter pedig a világháboru kitörése előtt egy évvel olyan okirat szerkesztését kívánta, mely lehetővé teszi, hogy ha a könyvtár biztonságát ellenség veszélyeztetné, annak elszállítása iránt a kultuszminiszter szabadon rendelkezhessek.

HIREK

Az én ünnepem.

Mintha ünnep lenne . . . folyton visszavárlak.
Bus panaszt sóhajtok ezernyi virágnak.
Örökké neved van megremegő számon
S összereszket testem . . . úgy érzem, hogy fázom . . .

— Mintha ünnep lenne . . .

Tudom, messze mentél, vissza nem is hívlak.
Az én szavaimra gyöngye szívek sirnak!
El kell fojtani a lelkemben a vágyat,
Az én könnyeimért megöl mást a bánat!
— Tudom, messze mentél . . .

Érzem, bűnös vagyok, hogy szeretlek Téged.
Fehértő virággal díszítem a képed.
Beborítom vele mindenütt a rámát,
Meglopom Érted az éjjelem álmát,
Érzem, bűnös vagyok . . .

Gondolsz-e most reám? — Elsápad az arcom . .
Roppant fájdalommal vívom meg a harcom.
Szédülő fejemre szorítom a kezem
S várakozón néz az ajtó felé szemem
— Gondolsz-e most reám? . . .

Érzem, hogy vissza jössz . . . szólít majd a lelked.
Égető parázs lesz minden egyes perced.
Megérzed, hogy várlak, megérzed, hogy hívlak
Sűrű könnyeimmel ide, — haza — sírlak . . .
Érzem, hogy vissza jössz . . .

Ugy várlak majd vissza . . . illatos szobával.
Ünnepelő ruhában, bíbor-piros szájjal.
Ölő karokkal, forró, tüzes csókkal,
Szerelmes, becéző, mámorító szóval . . .
Ugy várlak majd vissza . . .

ONODI SZÜTS ADÉL.

Apollo

Karácsony első napján, hétfőn.

Előadások 3 órakor mérsékelt, 5, 7 és 9 órakor rendes helyárrakkal.

A legnagyobb film szenzáció Olaf Főnss főszereplésével

A világ vége.

Egy világhatalmas története 5 fejeletben.
A darab látványosságai:

Földrengés!

Árvíz!

Tengeri vihar és hajótörés!

Karácsony másodnapján, kedden.

Előadások 3 órakor mérsékelt, 5, 7 és 9 órakor rendes helyárrakkal.

Fern Andra főszereplésével

Ha a szívek megszólalnak.

Társadalmi nagy dráma 5 fejeletben.

Különös kísérő műsor!

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FEUERSTEIN

ARANY JÁNOS-UTCA 15. SZÁM.

mondó intézkedés Fiacok-utca 63.
Telefon szám: Fővárosi 11-57. sz. Fióknyit 722

— **Ünnepi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 24-én a Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Főris Endre segédlelkész, ágendázik Molnár Ferenc segédlelkész, délután 2 órakor Kolozsváry Kiss László segédlelkész; a Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Márton Sándor segédlelkész, ágendázik Bagoly Bertalan segédlelkész, délután 2 órakor Bagoly Bertalan segédlelkész; a Kossuth-utcai templomban délelőtt 9 órakor prédikál Zih Sándor lelkész, délután 2 órakor Erdélyi Sándor segédlelkész; az Árpád-téri templomban délelőtt 9 órakor prédikál Kolozsváry Kiss László segédlelkész, délután 2 órakor Molnár Ferenc segédlelkész; az ispotályi templomban délelőtt 9 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, délután 2 órakor Főris Endre segédlelkész; a homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor prédikál Boér Károly vallásánár.

Karácsony első napján, hétfőn: a Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Kolozsváry Kiss László segédlelkész, ágendázik Baltazár Dezső dr. püspök, délután 2 órakor Márton Sándor segédlelkész; a Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Dicsőfi József lelkész, ágendázik Szele György lelkész, délután 2 órakor Erdélyi Sándor segédlelkész; a Kossuth-utcai templomban délelőtt 9 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, ágendázik Erdélyi Sándor segédlelkész, délután 2 órakor Molnár Ferenc segédlelkész; az Árpád-téri templomban délelőtt 9 órakor prédikál Zih Sándor lelkész, ágendázik Molnár Ferenc segédlelkész, délután 2 órakor Konrád Zoltán segédlelkész; az ispotályi templomban délelőtt 9 órakor prédikál Makay Lajos diakonissza lelkész, ágendázik Főris Endre segédlelkész, délután 2 órakor Kolozsváry Kiss László segédlelkész; a homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor prédikál és urvacsorát oszt Boér Károly vallásánár, délután 2 órakor Főris Endre segédlelkész; a városi szegényházban délelőtt 9 órakor prédikál és urvacsorát oszt Bagoly Bertalan segédlelkész.

Karácsony másodnapján, kedden: a Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Konrád Zoltán segédlelkész, délután 2 órakor Főris Endre segédlelkész; a Kistemplomban délelőtt 9 órakor Bagoly Bertalan segédlelkész, délután 2 órakor Molnár Ferenc segédlelkész; a Kossuth-utcai templomban délelőtt 9 órakor prédikál Kolozsváry Kiss László segédlelkész, délután 2 órakor Konrád Zoltán segédlelkész; az Árpád-téri templomban délelőtt 9 órakor prédikál Főris Endre segédlelkész, délután 2 órakor Bagoly Bertalan segédlelkész; az ispotályi templomban délelőtt 9 órakor prédikál Molnár Ferenc segédlelkész, délután 2 órakor Erdélyi Sándor segédlelkész; a homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor prédikál Erdélyi Sándor segédlelkész, délután 2 órakor Márton Sándor segédlelkész.

Az ágostoni hitv. ev. templomban: Vasárnap délelőtt 10 órakor Labossa Lajos segédlelkész végzi az istentiszteletet.

Karácsony első napján, hétfőn reggel fél 9 órakor Koricsánszky Gusztáv tábort eszperes német istentiszteletet tart urvacSORAOSZTÁSSAL. Délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet, utána Labossa Lajos segédlelkész mond urvacSORAI ÁGENDÁT és oszt urvacSORÁT. Délután 5 órakor Labossa Lajos prédikál.

Karácsony másodnapján, kedden délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet, utána urvacSORAOSZTÁS. Délután 5 órakor ima.

— **Szörme gallérok,** karmantyuk, garnitúrák óriási választékban Halmágyi divatházban.

— **A király köszönete a református konvent hódolatáért.** Az egyetemes konvent e hó 14-én tartott üléséből öfelségétől üdvözlő táviratára a következő sürgöny-válasz érkezett:

Főtiszteletű és Méltóságos dr. Baltazár Dezső urnak református püspök, Budapest.

Wien, Burg 817.

Ö császári és apostoli királyi felsége élnék megelégedéssel fogadta trónralépése alkalmából a magyar református egyház egyetemes konventjének Méltóságod és társelnöke, gróf Degenfeld József főgondnok úr önméltósága által mélyen átértett lelkes szavakban kifejezésre juttatott hódolatát. Öfelsége, ki a magyar református egyház iránt a legmelegebb érdeklődéssel viseltetik, szíves köszönetét küldi a konventnek hagyományos királyhiúsága és ragaszkodása biztosításáért, valamint öfelségéért, uralkodásáért s a diadalmias békéért mondott buzgó fohászáért.

Legtensőbb parancsra

Báró Nagy.

— **A debreceni egyetem képvisellete a koronázáson.** A debreceni m. kir. tudományegyetemet a koronázáson Láng Nándor dr. rektor fogja képviselni, aki Jankovich Béla miniszter értesítése szerint a társegyetem rektorával együtt a Mátyás-templomban a főrendek közt fog helyet foglalni. Azonkívül a miniszter felszólítására egyetemünk hallgató-sága is tanuja lesz a történeti ünnepélynek: a rektorral együtt a református teológia és a bölcsészeti karnak 3-3, a jogi karnak 4 hallgatója megy föl Budapestre, hogy részt vegyen a koronázási ünnepségeken.

— **Móricz Pál a Petőfi-társaság tagja.**

Debrecenben bizonyára sokan olvasták jóleső érzéssel azt a hírt, hogy Móricz Pál a Petőfi-társaság rendes tagjává lett. Első helyen választották meg kilenc érdemes jelölt közül. Móricz Pál, joggal mondhatjuk debreceni írónak, nemcsak azért, mert itt bontogatta irodalmi szárnyait, itt folytatott hosszú éveken át hírlapírói és szerkesztői munkásságot, hanem és főképp azért, mert legtöbb művében debreceni és debrecenvidéki tárgyakat dolgoz fel, és mert Debrecen jóízű magyar nyelvén szól hozzánk. Debreceni író voltát maga is erősen hangsúlyozta: ezért maradt meg a Csokonai-kör választmányában, habár néhány év óta Budapestben lakik, ezidő szerint pedig népfelkelő főhadnagy. Érdekes megjegyeznünk, hogy a Csokonai-körből, illetőleg Debrecenből hányan foglalnak helyet az országos irodalmi és tudományos társaságokban: tudomásunk szerint dr. Dárkó Jenő és dr. Pápay József akadémikusok, Száva Gyula a Kisfaludy- és Petőfi-társaság tagja, Oláh Gábor és Móricz Pál a Petőfi-társaság tagjai.

— **Karácsonyi és újévi művész- és amerikai lapok** legszebb kivitelben Hegedüs és Sándornál.

Arany Bika mozgósínház

Hétfőn—Kedden, december 25—26.

A bűnügyi rejtélyek szenzációja!
A legizgalmasabb filmalkotás

A HALÁLOS CSÓK

Rejtelmes bűnügy 3 tanavallomásban.

Pali módszere

humoros.

Pánik a penziónban

vígjáték.

Havas utakon

természeti felvétel.

Előadások kezdete: 3 órakor mérsékelt, 5, 7, 9 órakor rendez helyárral.

— **Az Omge elismerése Kerpely Kálmán érdemei iránt.** Kerpely Kálmán gazdasági akadémiai igazgatót, a debreceni dohánykísérleti állomás vezetőjét, a földművelésügyi kiváló szakértőjét az Országos Magyar Gazdasági Egyesület legutóbb tartott gyűlésén a megüresedett tiszteleti tagsági helyre s egyben ezzel kapcsolatban az igazgató-választmány örökös tagjának választotta meg érdemeinek és kitünő munkásságának elismeréséül.

— **Katonai kitiintetés.** A felhatalmazott parancsnokság Hoffmann László 1. utászezredbeli őrmestert az ellenség előtt tanúsított vitéz s bátor magatartásáért a 2. o. ezüst vitézségi éremmel tüntette ki. — Hoffmann László, a Debreceni Független Ujság kiadóhivatalának főnöke, a mozgósítás első napján vonult be ezredéhez s azóta állandóan katonai szolgálatot teljesít. Kitiintetését az olasz harctéren szerezte.

— **Választások az alsószabolcs-hajdúvidéki egyházmegyében.** A megüresedett világi főjegyzői és tanító-képviselői állásra legutóbb lefolyt szavazás alkalmával egyik jelölt sem ért el abszolút többséget s így ugy ezekre, mint Szomjas Gusztáv tanácsbírónak gondnokká történt megválasztása folytán megüresedett tanácsbírói állásra elrendelte az egyházkerületi elnökség a szavazást. A hajduböszörményi református egyház a maga 8 szavazatát a december 21-én tartott gyűlésben a főjegyzői állásra Rásó István vármegyei főjegyzőre, a tanító-képviselői állásra, Pórcsalm Gyula hajduböszörményi igazgatóra, a tanácsbírói állásra U. Szabó Lajos dr. kir. közjegyzőre adta. Baksa Lajos elhalálozása folytán megüresedett egyházkerületi világi főjegyzői tisztségre Kun Béla dr. egyetemi tanárra adta le szavazatát a hajduböszörményi egyház.

— **Dupla fizetés a koronázás öröme.** Az állami hivatalokban és a törvényhatósági székházakban is szárnyra kapott a hír, hogy a koronázás emlékére a kormány az összes állami és törvényhatósági tisztviselőknél és alkalmazottaknál egyhavi fizetésük kétszeresét fogja január elsején folyósítani. A debreceni pénzügyigazgatóságnál erről eddig semmit sem tudnak. A hír Nagyváradról ered, Tisza István gróf pátriájából, tehát hitelre talált. Állítólag egy magas állású ur mondta Nagyváradon, hogy tudomása szerint a kormány a legutóbbi minisztertanácson foglalkozott ezzel az ügyvel s a pénzügyminiszter hozzájárult a tisztviselők javára folyósítandó koronázási emlék adományozásához. Valamelyik fővárosi napilap irt is róla. A hír azonban eddig megerősítést nem nyert. Mindaddig, míg konkrét formában nem jelenik meg, nem szabad a hírek hitel adni, nehogy kellemetlen csalódás érje az illetőket, akiket az ügy közelről érdekel. — Nincs ugyan semmi lehetetlenség benne, de amikor az ország pénzügyi ereje oly rendkívül meg van terhelve s megszámlálhatatlan oldalról a legsúlyosabban van igénybe véve, nagyon kétséges, hogy a hír valóra váljék.

— **Tárca-naptárak,** előjegyzési heti, napi és fali naptárak kaphatók Hegedüs és Sándornál.

— **Kosztüm- és ruha-kelmék,** bársonyok, selymek, továbbá remek szép fehérneműek olcsó árakban találhatók Frank Sándor nődivat cégnél. Telefon 12-56.

SIROLIN "Roche"

melibetegséget, számarhurut, asztma, influenza ellen.
Ki használjon sirolint?

1. Mindenki, aki húzamosabb idő óta szenved köhögésben. Mert jobb betegségeket elhárítani, mint gyógyítani.
2. Azok, kik krónikus légszűnőhurutban szenvednek, sirolint használnak.
3. Asztmában szenvedők, kiknek betegsége a sirolin használata jelentékenyen csökkenti.
4. Skrofulózisban szenvedő gyermekek, kiknek állítólagos közérületét a sirolin előnyösen befolyásolja.

Kapható minden gyógyszerárban, ára 4 koronára.

— **39-es zászlósok bravurja.** (A hadsereg aranykönyvéből.) Az oroszok tulnyomó nagy erejükkel Kropa mellett egy ponton áttörték az arcvonalunkat s rohamtámadásuk már közel jutott magához a faluhoz is. E miatt a debreceni 39-ik gyalogezred itközvetonatja abba a veszedelembé került, hogy az ellenség kezére jut. — Ebben a fenyegetett helyzetben Dóczy Dezső, Altman Rudolf, Stolra József és Burger Dezső, az ezred tartalékos zászlósai, mindössze öt gyalogos katonával az ellenségre vetették magukat és heves tüzet zudítván el- lene, addig tartóztatták föl, míg valamennyi kocsit sikerült megmenteni, sőt a derék tiszt- jelöltek biztonságba helyezték a községben levő összes lovainkat is. A bátor négy zászlóst a nagy ezüst vitézségi érdemmel tüntették ki.

— **Karácsonyi ajándéknak** alkalmas gyönyörű szép szabású blousok remek választék- ban találhatók Frank Sándor nődivat cégnél. Telefon 12-56.

— **A fűszerkereskedők karácsonya.** A debreceni fűszerkereskedők elhatározták, hogy üzleteiket karácsony második napján zárva tartják.

— **A karácsonyi kiállítás sikere 1200 látogató.** A Műpártoló-Egyesület képkiallítása már eddig is szép eredményekkel járt s köz- művelődési hatásán kívüli szép összegeket jövedelmezett a debreceni hadiárvaik javára; tudvalevőleg a belépő-díjakat e nemes célra fordítja az Egyesület. A művészeti hatás eredményét viszont az a tény bizonyítja, hogy már több képet megvásároltak, még többre foly- nak alkudozások, s számosan léptek be a kiál- lítás látogatói közül az Egyesület tagjai közé. Hiszük, hogy a látogatók száma az ünnep nap- jain tetemesen gyarapodni fog. Véglegesen megállapította az elnökség, hogy az 1600 K érték kisorsolása második ünnep d. e. 11 óra- kor lesz dr. Galánffy János kir. közjegyző közreműködésével. A kiállítás új napjának délutánján fog bezárulni, ez időt használja fel jól a közönség, hogy a 9—1-ig s 3—6-ig nyitva lévő kiállítást 60 fillér belépő díj mellett meg- tekintse. Az újonnan belépő tagok díjtalanul te- kinthetik meg a kiállítást, s a sorsolásban is résztvesznek.

— **Karácsonyi és újévi ajándékok** legna- gyobb választékban és legolcsóbban Hegediüs és Sándornál szerezhetők be főposta mellett.

— **A városi muzeum** a karácsonyi ünne- pek alatt vasárnap és kedden lesz nyitva, d. e. 9—12 és délután 2—4 óra közt. A muzeum egy fiatal mamutnak közel két méter hosszú agyarárt állította most ki, amelyet Gyöngyössi Viktor színházi festő és muzeumi restaurator ritka ügyességgel hozott jókarba és konzervált.

— **Levélpapírok,** levelezőlap- és fénykép- albumok, írószerekészletek, írómappák stb., stb. remek kiállításban nagy választékban He- gediüs és Sándornál főposta mellett.

— **Mackensen életének válságos óráiról.** Posenből táviratozzák a „Morgenpost“-nak: Hohensalzában az ottani evangélikus templom falába emléktáblát illesztettek annak emlékére, hogy Mackensen tábornagy 1914. november 15-én, 18-án és 23-án a templomban résztvett az istentiszteleten. Harhausen szuperintendens ebből az alkalomból levélben üdvözölte a tá- bornagyot, aki így válaszolt:

— Censtochovoba rendeltek akkor egy hadsereg élére, amely ellenséges tulerővel áll- lott szemben s azt a parancsot kaptam, hogy elhatározó támadással fordítsam javunkra a hadi helyzetet. Gondokkal hőven megrakodva érkeztem 1914. novemberében Hohensalzába. Azóta is, mint főparancsnok, nem egy válsá- gos órát éltem át. Azok a téli napok, amelye- ket Lodzban töltöttem, az egész világháboru- nak új fordulatot adó offenzíva, amely Gorli- cétől Brest-Litowskig terjedt, az 1915. évi szerbiai hadjárat, a szükségessé vált átkelés a Dunán az ellenség szemeláttára és végül azok a bonyolult körülmények, amelyek közt rám nézve a romániai hadműveletek megin- dultak, katonáim páratlan vitézsége ellenére elég gondot adtak nekem, de mégis azok az

órák voltak rám nézve a legválságosabbak, a melyeket Hohensalzában töltöttem.

Ezeknek a gondoknak emléke kapcsol en- gem össze az önök helységével, ahol akkor három napot töltöttem és az önök templomá- val, amelyben bizalmam újraéledt. El vagyok telve azzal a rendíthetetlen meggyőződéssel, hogy Németország jövője fényes lesz és hogy Isten segédelmével a győzelem tovább is a miénk marad. A jelszó: Kitarítani a győze- lemig!

Öszinte tisztelettel vagyok Főtisztelendő uram készséges híve: Mackensen.

— **Gyűjtők figelmébe.** A Hadsegélyző Hivatal által kiadott nemzeti gyászpaizsok és gyászérmék korlátolt számban még kaphatók a hivatalnál, V., Akadémia-utca 17. A gyász- paizs kartonpapírból készült, egy darab ára 20 fillér, a gyászérem (I. Ferenc József arcmasá- val, 1830—1916. főírással) fekete szalagon 1 korona. A kiadványok egész jövedelme az el- esett katonák özvegyei és árvái alapját illeti.

— **Karácsonyi ajándéknak** igen alkalmas, remek szép képes és meséskönyvek, ifjúsági iratok, református és katolikus imakönyvek és zsoltárok nagy választékban kaphatók a Csokonai könyv- és papirkereskedésben, Szent Anna-utca 1. szám.

— **Karácsonyi és újévi képeslapok,** kalen- dáriumok és dísz-falnaptárak legnagyobb vá- lasztékban kaphatók Aczél antiquáriumban. Viszonteladónak nagy árengedmény.

— **Képeskönyvek, ifjúsági iratok s más ajándékművek** Hegediüs és Sándornál.

— **Halmágyi divatházába** blous-ujdon- ságok naponta érkeznek.

— **Képes és meséskönyvek,** díszművek, imakönyvek, zsoltárok, emlékkönyvek, képes- lap- és fénykép-albumok, díszes dobozu levél- papírok legolcsóbb áron Aczél antiquáriu- mban kaphatók.

— **Zsoltárok, imakönyvek óriási választékban** Hegediüs és Sándornál.

Karácsonyi nagy könyvvásár kezdődött

ACZÉL Antiquáriumban

ahol

Jókai, Mikszáth, Verne, Ambrus, Eötvös, Abonyi, Rákosi stb.

összes és egyes művei teljesen új állapotban mélyen leszállított árban kaphatók.

Tessék a kirakatokat megtekinteni.

Első Takarékpalota.

Jogi alapvizsgákra, szigorlatokra, államtudomá- nyi és államszámviteli államvizsgára felelős- séggel előkészítünk urakat, hölgyeket (államszám- virelre), vidékieket is. Vidékieknek speciális jegy- zeteinket előre kiküldjük. Közölje adatait, kérjen díjtalan szakszerű felvilágosítást. Szontagh Dánát jogi szeminárium, Budapest. IV., Váci-utca 51., II. 6. Személyes értekezés d. u. 4—7-ig.

Színház és művészet

MŰSOR:

VASÁRNAP: Délután: *Csizmás kandur.* (Gyermek-előadás táncal, zenével és énekkel.)

VASÁRNAP: Este: *Nincs előadás.*

HÉTFŐ: Délután: *Luxemburg grófja,* ope- ret. Este: *Mágnás Miska,* operett.

KEDD: Délután: *Leányvásár,* operett.

Este: *Három a kislány,* operett.

SZERDA: *Drótostót,* operett.

CSÜTÖRTÖK: *Künn a bárány, benn a farkas,* vígjáték. (Bemutató előadás.)

PÉNTEK: *Künn a bárány, benn a farkas,*

SZOMBAT: *A király házasság.*

A világ vége. A legmonumentálisabb lát- ványosság. „A Világ vége” ma, vasárnap 3 órakor mérsékelt és 5 órakor rendes helyárak- kal kerül műsorra az Apollóban. 7 és 9 órakor előadást az Apolló ma nem tart.

Gyermek-előadások. A Karácsony két ün- nepnapján, hétfőn és kedden az Apollóban dél- előtt 10 és fél órai kezdettel, mérsékelt hely- árakkal, gyermek-előadás lesz. Műsorra kerül „Ali baba és a hét rablóvezér” című tündér- mese. Ezenkívül több fantasztikus varázs- és mesejáték. A gonddal összeállított műsor nagy öröme fog válni a debreceni gyermek-vi- lágnak.

Karácsonyi előadások az Apollóban. Ka- rácsony első napján, hétfőn, a „Világ vége” című nagy sláger-kép kerül műsorra az Apo- llóban, mely egy világháború történetét is- merteti csodás látványosság keretében. Ked- den, karácsony másodnapján, Fern Andre fő- szereplésével „Ha a szívek megszólalnak” 5 felvonásos nagy dráma lesz műsoron.

Karácsonyi előadások az Apollóban. Az ünnep mindkét napján négy előadás lesz az Apollóban. Délután 3 órakor mérsékelt, 5, 7 és 9 órakor rendes helyárakkal kezdődnek az előadások. Hétfőn a „Világ vége” című nagy sláger-kép lesz műsoron, mely egyike a leg- csodásabb látványosságoknak, páratlanul ér- dekesítő jelenetekkel. Kedden Fern Andre, a világhírű film-művész szereplésével „Ha a szívek megszólalnak” című ötfelvonásos nagy társadalmi dráma lesz műsoron. Roppant meg- ható szerelmi történet a meseje ennek a gyö- nyörű képnek, mely amilyen szívesreható, hogy bus szerelmi jeleneteivel könnyeket csal a sze- mekbe. Mindkét napon jegyeket az Apolló pénztára délelőtt is árusít.

Gyermek-előadás az Apollóban. Kará- csony két ünnepnapjának délelőttjén 10 és fél órai kezdettel, mérsékelt helyárakkal, gyer- mekelőadást rendez az Apolló. Műsorra kerül „Ali baba és a hét rablóvezér” című mesejá- ték. Ezenkívül több mulatságos varázs-játék és mulattató bohózat lesz műsoron. Aki örö- met akar szerezni gyermekének, az váltsa meg idejekorán jegyét az Apolló gyermek-előadá- sára.

Debreceni Hét. Ily címen társadalmi, mű- vészeti, képes heti folyóirat jelent meg a mai nappal. Az első szám igen szép jövőt ígér a tartalmas lapnak, amely külső kiállításában is fővárosi nivón áll. A tartalma is elsőrangú, élvezetes és irodalmi értékű. — A 32 oldalas hetilap egy sereg képet és rajtot közöl s bő színházi rovatot nyitott, amelyben érdekes színházi intimításokat, kedves apróságokat mond el. Közli azonkívül a „Debreceni Hét” a színház egész heti műsorát és a színlapokat.

A Színházi Figaro című népszerű színházi és mozi-hetilap karácsonyi száma Borosnyai Kató (Zárdából a színpadra.), Rettegny Mar- git (Vallomások), Horváth Kálmán (Az öt

krisztkindlim- rosnyai Kató vész-főhadna- ként is szenz- talommal má- az összesz- színházi pé- sekben a szí-

A Szinh száma közli- vivant arcké- Szenzációs- ról-hétre rov- tainak, Sáfár- tréfái vanna- vatban. Köz- latos versét. benne van a

Harci p

kötetet Fel- védőfőhadna- meretlenek A legtöbb- cok pihenő- onnan való- és érdekel- moru, a gy- szólnak n- mények, é- zés az e- szép magy- értékessé- ból, amely- nyilatkozás- hangjainál- emelygős- Géza — bá- bár inkább- mak, a sze- jóízű anek- ezekben a- dül meg a- poétikus, s- séges költ- termék. A- főhadnagy- lott, a Ho- izléseken- zával. A- 1 korona- sából szár- altisztja ala-

NA
CV
A dugó-égetése
A dugó-égetése

Hu
ZO
S

krisztkindlim) és mások ötletes cikkeivel, Borosnyai Kató, Schneider István, az ismert művész-főhadnagy és mások képeivel és egyébként is szenzációsan érdekes és mulattató tartalommal már megjelent. Kapható 20 fillérért az összes trafikokban, az összes mozikonál, a színházi pénztárnál és egyes könyvkereskedéseknél a színlapokkal együtt.

A Színházi Ujság pénteken este megjelent száma közli Horváth Kálmán, a népszerű bonvivant arcképét és érdekes karácsonyi levelét. Szenzációs esetekről csevegő önagsága a Hétről-hétre rovatban. Várnainak, Kassaynak, Heltainak, Sáfárnak, Sárközi Blankának, Szakácsnak, Rettegly Margitnak és másoknak elmés tréfái vannak a Séta a színház körül című rovatban. Közli a lap ifj. Pröhle Vilmos hangulatos versét. A színlapok, a mozik műsora is benne van a lapban, melynek ára 12 fillér.

IRODALOM

Harci pihenőn. E címen adott ki egy verskötetet Felsővályi Nagy Géza m. kir. honvédfőhadnagy, akinek poétikus írásai nem ismeretlenek a debreceni olvasóközönség előtt. A legtöbb vers a harcúterem kelt, igazán a harcok pihenőjén. Hangulatuk, a szavuk, a szívük onnan való, a harcerekéről. Épen ezért érdekel és érdekelhet mindenkét. Az örömdő, a szomorú, a győző, a megsebesült katona érzései szólalnak meg minden sorában a szép költemények, mint ahogy csupa szín, hangulat érzés az egész verseskötet. Tiszta érzése és szép magyarsága teszik a verseket különösen értékkessé. Erős költői tehetség sugárzik sorából, amelyeket jellemez még az a katonás megnyilatkozás, amely a fájdalmak, a szerelmek hangjainál sem enyhül, lágyul el siránkozó vagy émellygős szenvedéssé. Verseiben F. Nagy Géza — bár inkább hajlik a szomorúságok felé, bár inkább szürödnek át lelkén dallá a fájdalmak, a szenvedések — sok helyen egészséges, jóízű anekdotás hangon szólal meg. — De még ezekben a sorokban is magyaros erővel csendül meg a tréfa, a humor. Általában kedves, poétikus, szép verseket ad kötetében a tehetséges költő, akinek e kötet értékes irodalmi termék. A verseskötetet, amelyet F. Nagy Géza főhadnagy Balla Jenő alezredesnek ajánlott, a Hoffmann és Kronovitz cég állította ki izlésesen, a címlapon Thoroczkai Oszvald rajzával. A könyv kiadója Csáthy Ferenc, ahol 1 korona 50 fillérért kapható. A könyv kiadásából származó hasznót a 3. honvédgyalogezred altiszti alapja javára fordítják.

— **Legenda az ezer arcú lélekről.** Karinthy Frigyes nemcsak humorista, hanem mélységbe néző elmélkedő szellem is és csaknem egyedüli képviselője irodalmunkban a fantasztikumnak. Most e fajtájú művei jelentek meg a Magyar Könyvtár egyik új füzetében: egy hosszabb novella és négy rövidebb. Ezek a novellák legértékesebb és legsúlyosabb munkái közül valók. A füzetet a Lampel R. (Wodiáner F. és fia) cég adta ki; ára 60 f.

Adakozzunk a Vörös Keresztnek!

Új előfizetés

Fliegende Blätter

1917. I. negyedére (január — március).

Ár negyedévenként (13 szám) Németország és Ausztria-Magyarországban 4 márká, kereszt-kötés alatt 4 m. 40 pf., egyes szám 35 pf., a világposta a többi országában kereszt-kötés alatt 5 m. 30 pf.

Rendelések — táborba is — mindegyik könyvkereskedésben, újságelárusításokban, a tábori posta által és kiadóhivatalunkban elfogadjatnak.

Próbapéldányok ingyen és bérmentve rendelkezésre állanak.

Visszatérés a gyermek-keresztelésből.

München, 1916 december hó.

A „Fliegende Blätter” kiadóhivatala.

Ócska ólmot vesz a kiadóhivatal.

Vaságyakat, sodrony-ágybetéteket

és mindennemű kórházi és intézeti vasbutorcikket állandóan gyárt a **Debreczeni Vas- és Rézbutorgyár RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.**

Beszerezhető minden nagyobb vas- és butorkereskedő cégnél.

Máthéi János

vízvezeték, fürdőberendezés és csatornázási vállalata ::

Debreczen, Darabos-utca 54. szám.

Telefon 321.

A Háztulajdonosok Egyesületének vállalkozója.

Szíves figyelmébe ajánlom a nagy-érdemű háztulajdonosoknak vállalatomat, készítek fürdőberendezést, csatornázást s bádagos munkákat és e szakmába vágó javításokat a legjobb kivitelben, felelősségem mellett a legszolidabb árakban.

Meghívásra készséggel állok rendelkezésére a tekintetes háztulajdonosoknak. — Nagybecsű megrendelésüket kérve

teljes tisztelettel

Máthéi János vállalkozó.

Kitűnően megvéd a

A dugó egélese sokféle infectiosus bajtól; a pusztító gránitcsiklából fakad. Több epidémiánál fényesen bevált.

Nagy összeget

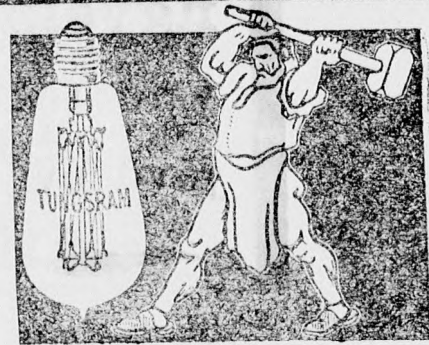
takarít meg, ha ruháit a

Hrabóczy gyárban

átfesteti és tisztíttatja.

Elsőrangú munka!

Telefon 323.

A Tungsrám lámpa

gazdaságos, mert ökéletes és hosszú élettartalmu. A minőségért a gyár szaval. Kérje mindenütt a „TUNGSRAM” védjeggyel ellátott lámpát. Gyártja az Egyesült Izzólámpa és Villamosság Részvény Társaság, Újpest 4. Hazai gyártmány.

Husvágó gépek, zsirbödönök, zsírolvasztó üstök és üstházak, zománcolt edények, hurkatöltők és minden egyéb háztartási cikkek

Sesztina Lajos vaskereskedésében

Debreczen, Ferencz József-ut 23. sz.

KOMLÓS DIVAT-HÁZA
Piac-utca 52., Megyeház mellett.

Elsőrendű árak! o o Olesó árak!
Szörme-garnitúrák o Divat-felöltők
Blousok o Aljak
óriási választékban.

Debreczeni Hitelbank Részv.-társ.
Debreczen, Ferenc József-ut Szécheni-utca sarok.

Foglalkozik a banküzlet
összes ágazataival.

Karácsonyi és újévi ajándékok katonák részére

Hósapkák, lábszárvédők, harisnyák, swetterek és hasmelegítők
tisza gyapju- vagy teveszőrből. — Nyak- és mellmelegítők,
shávlok. — **Keztyük:** mindennemű bőrből, béléssel vagy
anélkül, ugyszintén szövött és kötött keztyük minden minőségben. — Manikür- és fésű- készletek.

SCHÓN SÁNDOR keztü-, kötész- és orvosi műszertára
Debreczen, Ferenc József-ut 14. szám alatt.

ALAPITTATOTT 1801-ben.

Ajánlok:

Muszka-Magyarádi és Gyorok-Ménesi

fehér- és vörös-, asztali- és csemegeborokat, kitűnő, eredeti minőségben, a legmérsékeltebb árban. — Ugyszintén konyakot is. — Árlappal kívánatra szívesen szolgálók.

Domány József cs. és kir. udvari szállító borszárművelő és szőlőbirtokos ARAD.

564/916. végr.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó köz-
hírré teszi, hogy a debreczeni kir. bíróság
mint telekkönyvi hatóság 15095/1916. lksz.
végzésével az Alföldi takarékpénztár végre-
hajtónak — elleni végrehajtási ügyében a
zár alatt levő ingatlanon leszüretelt 580 liter
bornak bírói árverésen való értékesítését
rendelte el, az árverésre határnapul **1916.
évi december hó 29-ik uapjának d. e.
11 órája** Debreczenben, az Alföldi taka-
rékpénztár raktárvállalatának helyiségében,
Pesti-utca 4. sz. alá tűzi ki, amikor az érintett
bormennyiség a legtöbbet ígérőnek literenként 2 kor. 60 fillér kikiáltási árral a
következő feltételek mellett el fog adatni.

Vevő köteles a vételárat készpénzben
azonnal kifizetni és az egytőmegben eladandó
bort saját hordóiba töltve 8 nap alatt elszál-
litani. Ugy a mennyiség, mint a minőség
tekintetében az árverés napjától a felelős-
ség a vevőt terheli, amennyiben a bort 8
nap alatt el nem szállítja, szabályszerű rak-
tárdíjat tartozik az Alföldi takarékpénztárnak
fizetni.

Debreczen, 1916 december hó 21.

Lőrincz Endre,
kir. bír. végrehajtó.

Felhivom a **t. szénfogyasztó közönség**
figyelmét, hogy a jelen szállítási viszonyokra
való tekintettel a pontos szállítás érdekében
jövő évi teljes szükségletüket már most fedezni
sziveskedjenek. — Ajánlok:

valódi porosz és magyar kőszén

jutányos árban — csakis vagonvételnél.

Schuschitzky János

szénnagykereskedő, Piac-utca 19. szám.

ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR

**DEBRECZENBEN,
Ferencz József-ut 16. szám.**

Alaptőke 2.400,000 K. Tartalékok : 1.650,000 K.

Betétállomány 15.000,000 (tizenötmillió) kor.

Érdekközösségben a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal.

ÜZLETÁGAI:

Takarékbetétek, csekkszám-
lák. Váltóleszámitolás, tör-
lesztéses és jelzálogkölcsö-
nök. Értékpapírok vétele és
eladása, tőzsdei megbízások,
hitellevelek bel- és külföldre.
Előleg értékpapírokra és
árúkra. Saját árúraktár.
Safe-deposit (magánletétpénztár)

Affiliált intézetei:

Kabai Takarékpénztár r.-t., Nádudvari Takarékpénztár r.-t.,
Hajdunánási Gazdasági Bank r.-t., Fióktelep Vámospércs.

Teljes menyaszonyi kelengyék, angol kárpitozott butorok

legsolidabb kivitelben, a legegyszerűbbtől
a legdiszesebb kivitelig nagyválasztékban

KILLER EDE

butorgyáros cs. és kir. udvari szállítóval

Debreczen, Piac-u. 68.

szám alatti butorcsarnokában jutányos árban kaphatók.

TELEFON 12. SZ.

A „Debreczeni Kölcsönös Segélyző-Egylet”
34-ik 1917-ik évtársulatát megnyitotta.

Egy törzsbetét heti 50 fillér.

Uj kölcsönök folyósíttatnak.

STERN JÓZSEF ÉS TESTVÉRE KEFEGYÁR R.-T.

városi raktára

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 22. SZÁM.

Ajánlja
saját gyárt-
mányu ház-
tartási

KEFEÁRUIT

a legelőnyö-
sebb gyári
árakon.

Illatszerek : bőrárak : fésük

igen nagy választékban kaphatók.

HELÉN tábori doboz legalkalmasabb ajándék katonáinknak.

HALMÁGYI

divatházában

Karácsonyi vásár

megkezdődött.

Női- és leányfelöltők,
Kosztümök,
Aljak,
Pongyolák,
Gyermekruhák,
Városi- és utazóbundák,
Szörme garnitúrák és
Blousok

igen előnyös árban
kerülnek eladásra.

Tűzifát

apritott és hasáb állapot-
ban megbízhatóan szállít

Kemény Béla és Társa

üzifa-telepe

Isptály- és Salétrom-utca sarkán.

Telefon 13-95.

Alföldi

Villamossági Vállalat

Cégvezető: Fazekas Imre.

Debreczen, Ferenc József ut 43. Telefon 5-67.

Tervez és készít villamos világítás-berendezé-
seket. Helyben a városi hálózathoz való
csatlakozásra, ugyancsak motor-berendezése-
ket. Vidéken saját üzemű villamos telepe-
ket városok, községek, malmok, gyárak és ura-
dalmak részére. Meglévő telepeket javít és gaz-
daságosabbá átalakít. — Villamos jelző-
telefon és villámhárító berendezéseket.

Raktáron tart mindenféle villamos anyagot, vilá-
gító-testeket és valódi TUNGSRAM-lámpákat.

Közgazdasági Bank és Váltóüzlet Részvénytársaság

Debreczen, Ferenc József-ut 59. szám.

Cs. és kir. Hadügyminiszterium Sertés átvételi bizottságának Kirendeltsége.

Foglalkozik a bank- és áru-
üzlet összes ágazataival.

ÁLTALÁNOS FORGALMI BANK

Részvénytársaság Debreczen.

Érdekközösségben

a „Mercur“ váltóüzleti részvénytársasággal.

Bankosztály. — Váltóüzlet. — Áruosztály.

M. KIR. SZAB. OSZTÁLYSORSJÁTEK
FŐELÁRUSÍTÓ HELYE

Takarékbetétek könyvecskékre és check-számlára. Váltók leszámítolása, valamint a banküzlet körébe vágó összes pénzügyi műveletek lebonyolítása. Hitellevelek. — Értékpapírok, sorsjegyek, ércpénzek vétele és eladása napi árfolyamon, szelvények és kisorsolt értékpapírok beváltása. Olcsó, magas előlegek értékpapírokra és sorsjegyekre. Igérvények minden huzásra. Biztosítás sorsolási veszteség ellen. Sorsolási ellenőrzés. Katonai házassági óvadékok ügyében minden utbaigazítás és eljárás. Tőzsdei megbízásokat teljesen megbízhatósággal eszközöl és minden felvilágosítással, tanáccsal készségesen szolgál.

Alapításai:

Magyar szabadalmazott pathógyár r.-t., Első élesdi mészégető r.-t., Debreceni faipar r.-t., Karcagi cserép- és téglagyár r.-t., Océán magyar konzervgyár és kereskedelmi r.-t.

**Debreczeni
Ipar- és Keres-
kedelmi Bank.**

Alapított 1867.

Debreczen,
Szent-Anna-u. 13.

◊ Saját ház. ◊

Magyar kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója.

Alaptőke : 3.000,000 korona. Tartalékok : 750,000 kor.

Betétet elfogad takarékkönyvre és perselybetét mellett.

Kölcsönöket nyújt váltókra és ingatlanokra.

Tőzsdéi megbízásokat elfogad értékpapírok vételére és eladására.

Kibocsát hitelleveleket a külföld bármely piacára.

Bevált és elad mindenféle idegen pénznemeket.

Beszerez katonai házassági óvadékokat.

Safe deposit-ek (tűz- és betörésmentesek) különböző nagyságban **a legmérsékeltebb árban** állanak ügyfeleink rendelkezésére.

Mindenemü felvilágosítással készséggel szolgál:

Az igazgatóság.

Debreczen szab. királyi város

Világítási vállalata

Városi üzlet Degenfeld-tér és Városház-u. sarok

Elvállalja

**légszesz és villamos vezetékek
és felszerelések berendezését**

világítási és ipari célokra.

Gázkonyhánál és főzőknél az elhasznált légszesz sokkal olcsóbb, mint a fatüzelés költsége. Légszeszkályhák és fűdőberendezések könnyű és veszélytelen kezeléssel, füst, korom és szemét nélkül. OO

Szép és olcsó csillárok, lámpák és hozzávaló felszerelések kaphatók.

Elsőrendű pirszén (koks) és kőszén
házhoz szállítva

megrendelhető a légszeszgyárban, vagy a városi üzletben,

valamint épületek és fa-gyárak megvédésére való

Fekete kőszén kátrány

tetszés szerinti mennyiségben.

Mindenemü felvilágosítással szívesen szolgál

az igazgatóság.

Telefon : gyár 74. sz. Telefon : városi üzlet 90. sz.

Gyomorgöres, kólika, étvágytalanság

és általános gyomorbetegségekben legkitünőbb háziszser a

Hollandi Gyomoreseppek.

1 üveg ára 50 fillér.

Kapható :

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában   **DEBRECZEN.**

„DANKÓ”

temetkezési vállalat

a város legrégebb (1881 óta fennálló) és legdiszesebben felszerelt vállalata a hasonszakmák közt.

Üzlethelyiségünk: Kossuth-u. 6. sz. Sas-utca saroküzlet.

Telepeink:

Széchenyi-utca 29. } saját-
Csapó-utca . . . 55. } házak

Telefon: üzleti . . . 322. szám.

Telefon: éjjel 66. szám.

Áraink szolidak, személyzetünk elsőrangú s minden a temetkezési szakmába illő megbízást **személyes felügyelet** mellett végzünk.

Saját villanyerőre berendezett fakoporsó-gyárunk és telepünk bármikor megtekinthető **CSAPÓ-U. 55. SZ. ALATT.**

Hullaszállításokat cég főnöke **Ekli József** személyes felügyelete mellett a legszigorubb gondossággal vállal **orosz, szerb, oláh és olasz** hadszínterekről. — Szükséges **szállítási engedélyeket, fuvardíjkedvezményeket díjtalanul** kieszközöl.

 Költségelőirányzattal készséggel szolgálunk.

Kitünő tisztelettel:

Dankó temetkezési vállalat.

Elsőrangú cukorkaüzlet

Piac-utca 34. sz. alatt, főposta mellett.

Ajánlja dusan felszerelt cukorka-üzletét különféle desszertek, ugy-szintén csemege dolgokban, ál-landó nagy raktár likőr, konyak és rumokban, egész finom teákban

Darvas Miksa és Tsa.

INTELLIGENS NŐK

(hadidzvegyek stb.) vevők látogatásával ki-tűnő keresetre lehetnek szert. Ajánlatok: FRANK SAMU céghez, Budapest, V., Báthory-utca 5. sz. címzendők.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója
**Női és férfi fehérneműek,
Zsebkendők, Harisnyák,
Gallérok, Kézeltők,
Esőernyők, Nyakkendők
NAGY RAKTÁRA**

VIZSGÁKRA

a polgári iskola, gimnázium, kereske-delmi iskola stb. minden osztályából, **érettségire** leggyorsabban előkészít

ZSOLDOS TANINTÉZET

Budapest, VII/13., Dohány-utca 84.
Telefon 32-40. Díjazás csakis ered-ményes vizsga után. **FUINTERNÁTUS.**

UJDONSÁG!!

Nélkülözhetetlen kézi eszköz. Egy ház-tartásban sem hiányozhatik. Különösen ajánlnátó vasúti és postahivatalnokok-nak, iparosoknak, hivatalnokoknak, gaz-dáknak, munkásoknak a

KÉZI VARRÓ ÁR.

Steppöltéssel varr, mint a gép. Bőrtár-gyakt, mint lószerszámot, cipőt, sziját, fújtatót, vitorlát, zsákok, kocsiakarót foltozhatunk vele. **Praktikus a hadban álló katonáknak is!** - Ügynököknek és viszonteladók-nak engedély. Kézi varró ár kellekekkel és három különböző tüvel K 4:20. Utánvét mellett portómentes.

Kizárólagos képviselő:
Lachmann P. E., Bécs, IX., Mosergasse 3. Aht. 15.
Tábori postaküldemények csakis az összeg előzetes beküldése ellenében.

Cosmetikai intézet!

Megnyílt Széchenyi-utca 16. sz. alatt

a legmodernebb villanygépekkel felszerelve, hygienikusan beren-dezve, hol 14 nap alatt eltüntet-tek mindennemű arcbőrhibát, ugmint: szeplőt, májfoltot, mites-ert, pattanást, szemölcsöt és kel-lemetlen hajszálakat. Mindezek-nek eltávolítása villanygéppel történik. Tapasztalataimat hosszú éveken át Bpsten és Bécsben szereztem. Saját készítményű arckrémjeim és szereim utólrhetetlenek.

Legszebb újévi ajándék

egy szép kazetta
finom cukorka.

Kapható

Klein Antal és Tsa
PIAC-UTCA 61. SZÁM A.

D. SZTANKAY ABA

„NADOR” gyógyszerháza

DEBRECZEN

Szentanna-utca, Átilla-tér.

Ajánlja gyógyszerháza a nagyérdemű közönség fi-gyelmébe, ugy a monar-chiában, mint külföldön és tudományos munkálkodá-som folytán ösmert ne-vem biztosítékul szolgál arra, hogy tisztelt vevőim legmesszebbmenő igényeit kielégíteni képes vagyok.

Szakszertanácsok a vegyészeti köréből díjmentesen adataknak.

Pezsgődugót

használt, azonban nem töröttet, vesz bármily mennyiségben, előzetes tuda-kozáds nélkül, utánvéttel, darabját 25 filléért, használt, de jó állapotban levő palackdugó kilóját 4 koronáért, új palackdugó kilóját 15 koronáért.

ROBICSEK ADOLF

parafadugógyár
Budapest, Nefelejts-utca 15.

Viszonteladóknek

PAPIR zsinet, **kévekő-töket** legolcsób-ban szállit a 36 év óta legszolidabb-nak elismert

KENDER Fischer J. cég
zsineg-nagykereskedése,
zsák- és ponyvagára

Budapest, Nador-u. 31-33.
Ponyvakölcsönző intézet.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szóig hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Aranyat-estét, briliánfokot, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. Megtérítésre készen állok a tárgyak. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Tányértalpa
Mackó koma összes föld-kőrüli utazásából meg-érkezett, kapható Har-mathynál, Fűvészker 14.

Fűszer
szakmában teljesen jártas könyvelő vagy könyve-lő azonnal felvétetik. Értekezni Lindenfeld J. Jenő cégnél.

Boreladás.
Urasági faj ó bor, vala-mint gróf Szirmay-féle tokaji szomorodni borok bármilyen mennyiségben kaphatók. Borbizományi ízelet, Varga utca 31. sz. Telefon 10-24.

Keresek
1917 január 1-re malom-ban gyakorlott, polgári iskolát végzett raktárno-kot, irodai teendőkbek jártast, aki már ilyen mi-nőségben alkalmazásban volt, előnyben részesül. Berta malom.

Hadvonulás
miatt összes cipőim olcsón elárusítom. Kézimunka cipők olcsón. Községi tisztviselők országos egyesületének szerződéses szállítója. Berlii cipőáruház, Piac-utca 31., Városházával szem-ben.

Büdszentmihályon
Szabolcsmegye legfor-galmasabb útcajában posta mellett egy tágas fűszer vagy vegyes ke-reskedésnek alkalmas boltelhelyiség bolti be-rendezéssel áruk nélkül 1917 év januártól jutá-nyosan kiadó. Bővebb felvilágosítást tulajdonos oltani postamester ad.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett:
Csapó-utca 23. szám alatt levő ház, valamint Király-utca 9. szám alatt levő ház.

Értekezhetni Debreczeni Gazdak Bankjában, Kos-suth-utca 17.

Ócska ólmit
bármily kis vagy nagy mennyiségben veszünk kiadó hivatal.

Manikür
vibrációs szépségápolás, ondolálás, hajfestés, haj-pótlékok a legmodernebb kivitelben. Kramer József hölgytödrász, József kir. herceg-utca 3. sz., a Katona Otthon mellett.

Vennek
egy használt nagyobb fajta szekrényt. Lehet iratszékény is. Cim a kiadóhivatalban.

Kifutó fiu

— 14 éven felüli — havi fizetéssel felvéte-tik Ferenc József-ut 49. I. em.

Elveszett
f. hó 20 án lakásomból egy pár Mandel Lipót fizetéből vett 40. számú Bali fajta, fűzős, csizma féle, magas szárú chevró női új cipő, lagos kapsz-nival, sarok magas, fe-hér héléssel. A teljes kézrekerítője, aki egy-szersmind az elveszett cipőmet visszahozza 30.— K jutalomban ré-szesül. Szent-Anna-utca 62. szám utcai lakás.

Diplomás Gazdász Dr.
megismerkedne házasság céljából földbirtokos le-ánnyal vagy özvegyvel. Bizalommal megírott tel-jes című leveleket „Be-nézéselés” jellegre kiadó-hivatalba kérek. Discre-ciót uri becsületszóval biztosítva.

Gépirónó
gyakorlott, jó írással fel-vevő Arany Janos-utca 1. ügyvédi irodában.

Ó- és ujber
kitűnő minőségben, tisz-tán kezelve, ugy hecto-számra, valamint iteren-ként palackozva, hapható a termelő Szabó Lajos Fiai cégnél.

Képes mesekönyvek,
emlek-, képeslap, bélyeg-albumok, s mindenféle ajándéknak legalkalma-sabb dolgok mese olcsón kaphatók Harmathynál, Fűvészker 14.

Cipővásár!
Hadvonulás miatt összes cipőim olcsón elárusítom. Kézimunka cipők olcsón. Hadidzve-gyek, rokkantak, kato-nák, hivatalnokok, vas-utasoknak árengedmény. Nagy cipőáruház, Hat-van-u. 8.

Zálogcédulát,
törött aranyat, ezüstöt, briliáns ékszert veszek és olcsón eladok. Kramer, Arany Bika-bérház 3.

Elegánsan
butorozott utcai szoba kiadó. Bővebbet Hal-mági divatházában.

Fényképeket

legkisebb nagyság-tól kezdve élet-nagyságig készítek a legolcsóbb árért.

Gábor János utóda

fényképész Debreczen,
Csapó-utca 10. sz.
Kenyerpiaccal szemben.

Új harisnyák
kötése és fejelések elfo-gadlatnak a Paszomány-gyárban, Piac-utca 32.

Vas ágy
jó karban eladó. Bika-bérház II. em. 2. alatt.

Falittkőr,
nagy berámazott, olcsón eladó. Bika-bérház II. em. 2. szám alatt.

Balance-mérleget sú-lyokkal megvételre keresünk. Cim a ki-adóban.